

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. DECEMBER 29.
VIII. évfolyan, 346. szám.

Péntek

Rendkívüli jelentőséget tulajdonítanak a béke szempontjából a pápa és az olasz uralkodó mai találkozásának

Két nap óta az óriási fagy miatt szinte szünetelnek a hadműveletek Finnországban. — A finnek sürögő megsejteset követel a demokrácia sajtója — Mit mondanak az újabb hadijelentések? — Nincs változás az angol-országi irányvonalban

(ROMA.) (Stefani.) Egész Olaszország és a világ közvéleménye is a ma quirináli találkozó hatása alatt áll. Az itáliai sajtó hasábkot szentel az eseménynek és azt a jelenlegi helyzetben történelmi jelentőségének minősíti. A Giornale d'Italia így ír:

— A Quirinában két hatalmas uralkodó találkozik. Az egyik félmilliárd hívő felett, a másik egy hatalmas nagyhatalom felett uralkodik. Míg az egyik uralma csak lelki, a másik politikai is. A találkozásnak éppen ezért nem lesz politikai jelentősége, de igenis nagy jelentősége van a béke szempontjából, amely minden politikumnál fontosabb

A Lavoro Fasista megjegyzi, hogy a politikamentes, de világtörténelmi jelentőségű találkozásnak rövid időn belül jelentkezik a jótékony hatása.

A Messagero szerint XII. Pius pápa és Viktor Emanuel király és császár minden lehető el fognak követni oly irányban, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetet békés irányba befolyásolják. Ha ez nem is sikerül, de az már is bizonyosnak látszik, hogy elszigetelni lehet.

A Tribuna úgy véli, hogy Rooseveltt, az USA elnöke felismerte a Vatikán mérhetetlen hatalmát a lelkiek felett és sietett a Szentszék akcióit erkölcsi támogatásával alátámasztani. Ez azt jelenti, hogy a politikától tartózkodó százmilliókhoz két állam is csatlakozik, két olyan nagyhatalom, amely politikai, de katonai szempontból is nehezen volna legyőzhető.

A BALKÁNI ÁLLAMOK HELYZETE

(BELGRÁD.) (Rador.) A Politika című lap vezércikkében rámutat arra, hogy egyes külföldi lapok borulással jélik meg a balkáni helyzetet. A Balkán-államok semlegességének kihangsúlyozása mellett a külföldi sajtó rámutat arra, hogy Oroszország évszázados törekvése: uralni a Fekete tengert és a Balkánt más nagyhatalmak érdekei ellenére is. A lap szerint egyes külföldi lapok túl nagy figyelmet tanúsítanak bizonyos sztrájkoknak vagy incidenseknek, melyek nem egyebek diaktüntetéseknek. A Politika azután megállapítja, hogy a balkáni államok belső békéjét nem fenyegeti veszély Jugoszlávia, mint a többi balkáni állam elsősorban mezőgazdasági ország, amely kisbirtokosokból áll és nélkülözi a nagyipart, valamint az ipari proletariátust. Ezek a körülmények egészséges alapot

nyuttanak a balkáni államok életének. Jugoszlávia, mint a többi balkáni állam, fenn tudja tartani a rendet saját hazájában, saját eszközeivel. Ezért nem állhat enn aggodalom a Balkán-államokban általános belső rendzavarásokból származó bonyodalmakkal kapcsolatban, amint azt egyes külföldi lapok írják.

A SVÉD-NÉMET KERESKEDELMELI EGYZEMÉNY JELENTŐSÉGE

(BERLIN.) (DNB) A Harmadik Birodalom és Svédország között kereskedelmi egyezmény jött létre, amelyet

Finnország megsegítése

(KOPPENHAGA.) (Rador.) A „Politiken” című lap helsinki tudósítója szerint a karéliei földnyelven az oroszok hosszú lőtávolságu ágyúkkal bombázzák Viipuri városát. Céljuk elpusztítani a Mannerheim-vonal möött 30 kilométernyire elhúzódó vasutvonalat Viipuri (Viborg) lakossága 40.000 főrel hátezerre csökkent. A finnek egyébként remélik, hogy sikerülni fog elhagyni az orosz ágyukat.

(STOCKHOLM.) (Rador.) A Dagens Nyheter című lap szerint a Ladoga-tóól a Sarki tengerig húzódó arcvonalon 2 oroszok egyenként 18.000 emberből álló 16 hadosztály felett rendelkeznek.

II. Károly király Öfelségének karácsonyi jókívánságait tolmácsolta Petre Andrei miniszter a moldoval katonai csapat-testeknek

(BUCURESTI.) (Rador.) December 25-én, karácsony első napján Andrei nemzetnevelésügyi miniszter és Dumitriu Haralambie tábornok, a IV. hadtest parancsnoka hivatalos látogatást tettek a Moldovában összpontosított katonai egységeknél és lasiban együtt fogyasztották el az ebédet a hadsereg tisztjeivel. Reggel ünnepléses istentisztelet volt, amely után Dumitriu tábornok, hadtestparancsnok beszédet intézett a katonákhoz. Méltatta II Károly király Öfelsége, az ország első katonája személyét és az Uralkodó nevében ünnepi jókívánságait tolmácsolta a hadsereg tagjainak, majd kiosztotta közöttük a király karácsonyi ajándékait. A Királyhimnusz után a katonai csapatok diszfelvonulást rendeztek Petre Andrei miniszter előtt. A miniszter és kísérete ezután megtekintette a tábort pémhelyeket

Stockholm és Berlin lapjai egyformán üdvözölnék. A Berliner Börsenzeitung szerint ez az egyezmény élénken igazolja, hogy Németországnak nem csak nem szándéka a Skandináv-államokkal szembeni fellépés, hanem ellenkezőleg az az érdeke, hogy Svédország továbbra is megőrizze semlegességét és védőbástyája legyen a békének északon.

A Svenska Dagbladet nyíltan hangoztatja, hogy az országnak, amelynek tengeri kereskedelme a szigorított tengerzár miatt egyre jobban megbénul, elsőrendű érdeke, hogy a hatalmas Németországgal kereskedelmi összeköttetést létesítsen. A legutóbbi egyezményt megkötő delegációkat ténykedésükben ez az elgondolás vezette. Ez egyúttal élénk cáfolata is annak, hogy a Harmadik Birodalom prédaként dobta volna oda Svédországot a Szovjet törekvéseinek.

Nagy figyelemmel ír az egyezményről a szintén közvetlenül érintett norvég sajtó is. Az Aftenbladet szerint kétségtelen, hogy Berlin nem viseltetik ellenséges érülettel a Skandináv-államokkal szemben ahonnan sok nyersanyagot kaphat anélkül, hogy a beszerzésben bárki is megakadályozható. A demokráciák ilyen irányú feltevése tehát indokolatlan

A finnek csak egy zászlóaljat állíthatnak szembe minden orosz hadosztállyal. Vallenius tábornok kijelentette a lap tudósítójának, hogy a segítség amelyre Finnországnak szüksége van rendkívül sürgőssé vált.

(GENF.) (Rador.) Kolumbia, Líbia, Uruguay és Dominiko köztársaságok közölték, hogy készek megsegíteni Finnországot a népszövetségi javaslat értelmében. Abból a 30 államból, amely elfogadta a december 14-i idevonatkozó népszövetségi határozatot, eddig 12 erősítette meg szavazatát és pedig 10 délamerikai állam, egy angol dominion és egy af-

rikai állam. Ezek közül azonban csupán Uj-Zéland adta kifejezett bizonyosságát megsegítési szándékának, amennyiben repülőgépeket küld Finnországnak.

FINNORSZÁG RÉSZÉRE HATÁRATÓ SEGÍTSÉGET SÜRGET A FRANCIA SAJTÓ

(PÁRIS.) (Rador.) A szerda reggeli francia lapok a finnek ellenállásával foglalkoznak. A sajtó egyhanguan minél sürgősebb segítséget igényel Finnország számára. A Le Figaro írja, hogy az egész világ csodálja a finn hadsereg ádáz ellenállását. Egy hős megbirkózhat tizzel, de nem hatvanhárommal, mint jelen esetben. Ezért sürgős segítséget kell nyújtani a finneknek. Anglia és Franciaország megtették kötelességüket, tegyék meg a többi államok is. Egyesek attól tartanak, hogy Finnország megsegítése még közelebb hozza az oroszokat a németekhez. Az érv, tán helyes, de nem szabad elfelejteni, hogy ami összeköt, a győzelem és nem a vereség. A finnek — fejezi be a lap — tulajdonképpen Franciaország szövetségesei és ennek megfelelően kell bánni velük. A Le Jour hasonló véleménynek ad kifejezést és hangoztatja, hogy Daladier december 22-én tett kielentése szerint nem szabad megelekedni a finn hősiességgel, hanem hatékony segítséget kell nyújtani. Az Expressior írja, hogy az első összecsapásnál az oroszok vereséget szenvedtek. Németország vezetői most feltehetik a kérdést, milyen segítségre számíthatnak a szovjetek részéről cserébe azért a felelősségért, amit a Reich magára vett a Moszkvával való szövetkezéssel? A Le Populaire Berlin azon vádjával foglalkozik, hogy a szövetségesek a skandináv államokat bele akarják rántani a háboru viharába. Vajjon Németország nem ezt akarja-e ürügynek felhozni a szovjetek segítségére a finnekkel szemben? A finneknek minél gyorsabban küldjenek repülőket, tankelhárító ágyukat, gépfegyvereket és löszert. Finnországot segíteni kell pénzügyi téren is. Minél több önkéntesre is szükség van, az ür betöltésére, mert Finnország mindössze 140.000 tartalékos felett rendelkezik. A l'Époque azt az óhaját fejezi ki, hogy Oroszország leveretése ne előzze meg Németországot, nehogy a Szovjetunió német uralom alá kerüljön.

BORZALMAS FAGY FINNORSZÁGBAN

(HELSINKI.) (Reuter.) Tegnap délelőtt Finnország felett heves hóvihar tombolt keresztül, amely 30 fok Celsius alá hűtötte a levegőt. A harci tevékenység emiatt csaknem teljes egészében szünetel. A tankok, gépjárművek és repülőgépek az olaj befagyása miatt használhatatlanná váltak. Az orosz haderők minden igyekezete az, hogy beássák magukat és valahogyan védelmet találjanak az embertelen hideg ellen. Megnehezíti a szovjet csapatok helyzetét az a körülmény is, hogy az élelmezés egyre nehezebbé válik, bár a Leningrád—Murmanszk közötti vasuti vonalat már sikerült üzemképes állapotba hozni. Az oroszokéval ellentétben a védekező finnek helyzete lényegesen könnyebb, mert míg a támadók elől minden lakható

helységet elpusztítottak, addig részükre mindenhol biztosít fedezet az ország lakossága.

SOKÁIG TART MÉG A FINN-OROSZ HÁBORÚ

(WASHINGTON.) (Associated Press.) A Newyork Herald Tribune finnországi tudósítója a következőket jelenti:

— A finn ellenállást a kedvezőtlen idő rendkívüli módon elősegíti. Az orosz csapatokat, amelyeket a „villámháború” sikere reményében nem láttak el kellő módon, most egyformán tizedelik a fagy és a kitünő finn lövészek. A vigasztalanul dermesztő hidegben minden támadás reménytelen. Arról, hogy a nagyon is szegényesen ellátott fedezéket, amely mégis nyújt védelmet, elhagyják, szó sem lehet. Az egyetlen, amit az orosz hadvezetés tehet, csak az, hogy lehetőleg biztosítsa jelenlegi állását azáltal, hogy katonáinak megfelelő élelmezést és ruházatot adjon. A finn-orosz háború tehát még sokáig fog tartani, mert a téli hadjáratot eleve sikertelenségre ítélik a terep és az idő.

VISSZAFELÉ GÖRDÜL A „GÖZHENGER”

(LONDON.) (Reuter.) A brit sajtó a finn harcterek legutóbbi eseményeivel foglalkozva megállapítja, hogy a finn nép nem csak hogy megállította az orosz „gözhenger” előregördülését, hanem meg is fordította azt, mert, ha továbbra is így tart a hideg, a szovjet hadvezetés fel fogja adni eddigi eredményeit és visszavonul. Példa erre az a tény, hogy a finn hadsereg e pillanatban már több helyen orosz földön áll. A Sunday Times szerint a kis országot segítő népeknek most minden erővel segítyt kell nyújtaniok, hogy a finn védők kihasználhassák a helyzetet.

AZ OROSZ REPÜLŐK HEVES BOMBATÁMADÁSA

(HELSINKI.) (Rador.) A Stefani jelentése szerint Északfinnországban a rendkívüli fagy miatt két nap óta jóformán minden hadművelet szünetel. Ugyanakkor Stockholmból jelenti a Stefani, hogy Finnországba újabb svéd önkéntes különítmények érkeztek. Helsinkii híradás szerint tegnap a szovjet repülőgépek Finnország felett ismét erősen tevékenykedtek. Abora 22 orosz repülőgép közel 50 bombát dobott, amelyeknek nagyrésze szerencsére a tengerbe esett. Tampeerére 15 repülőgép mintegy 50 bombát dobott, amelyeknek néhány áldozatuk van. A szovjet repülőik sikertelenül kísérelték meg bombázni a Guoki völgyben levő ipari központot. Hat orosz repülőgépet, amelyek Viipuri felé közeledtek, a finn repülőgépek megakadályoztak abban, hogy bombákat tudjanak ledobni. E közben egy orosz gépet le is lőttek. — Helsinkiből jelentik azt is, hogy a kareliai öbölben az ellenség élénk tüzérségi tevékenységet fejtett ki, különösen a Ladoga-tótól északra, de a támadásokat visszaverték. A finnek az ellentámadások során 12 harciocsit zsákmányoltak. A szovjet repülőik több helyen bombákat dobtak a polgári lakosságra, különösen Kotka vidékén, amelyek számos áldozatot követeltek. Ugyanakkor a finn gépek főleg felderítő szolgálatokat végeztek.

VANEKERT SZABADON BOCSSÁTOTTÁK

(LONDON.) (Rador.) Egy német cirkáló tegnap a nyílt tengerre vitte ki Gordon Vaneker angol alattvalót, akit a németek szabadlábba helyeztek és megengedték, hogy visszatérjen egy másik hajó fedélzetén. Veneker lord Gortnak, az angol vezérkar főnökének rokona, volt gárdatiszt és a moszkvai angol követség tanácsosa volt. December elején Venekert Anglia bolíviai nagykövetének nevezték ki. December 10-én Tallinból utnak indult Anglia felé egy észti gőzös fedélzetén, de ezt a gőzöst egy német cirkáló elfogta és a Swinemündében vitte, ahol Venekert fogvatartották egészen mostani szabadonbocsátásáig.

A MÁGNESES AKNÁK

(LONDON.) (Rador.) A News Chronicle a mágneses aknák ügyével foglal-

kozik, amelyeket a németek új harci-észközként használnak az Északi tengeren. A lap szerint ezek elhárítására most, aknavédő övezetet létesítettek Anglia nyugati partvidékein, 500 tengeri mérföld hosszúságban és 30—40 mérföld mélységben s a hajóforgalmat kijelölt szűkebb útvonalon bonyolítják le, angol vadászrepülőgépek védőörzete mellett, amelyek azonnal a hajók segítségére sietnek a mágneses aknák veszedelmének fenyegetése esetén.

NYUGATI HADIJELENTÉSEK

(BERLIN.) (Rador.) A német hadvezetés közli, hogy kisebb ellenséges tüzérségi tevékenység kivételével, tegnap is jórészt csend volt az arcvonalakon. Párisi francia hivatalos közlemény szerint tegnap sem volt semmi különösebb fontosságú esemény a frontokon.

FRANCIA HADIJELENTÉS

(PÁRIS.) (Rador.) A tegnapi esti hivatalos jelentés szerint az őrjáratok és felderítő osztagok különösen Mosel és Savel között tevékenykedtek. Az elmúlt három hét során két ellenséges tengeralattjárót sikerrel támadtak meg a francia őrhajók. Az egyik tenger-alattjárót a Dubote parancsnoksága alatti torpedó vadászhajó támadta meg a másikat pedig a Sirocco és Raileuse francia torpedórombolók, amelyeket munkájukban repülőgép is támogatott. Ezek a támadások a jelek szerint igen

sikeresek voltak és az ellenségnek nagy károkat okoztak.

ANGOL-NÉMET ÖSSZECSAPÁS

(LONDON.) (Rador.) Egy angol repülőgép tegnap harcra bocsátkozott az Északi-tengeren ellenséges repülőgépekkel és hajókkal. Egy Dornier típusú német bombavető repülőgép a harcok során többször találatot kapott. Az angol repülő bombázott két cirkálót és négy őrhajót. Ugyanez a repülőgép kevéssel később másik két német őrhajót támadott meg és találatot az ellenséges hajókból legalább egyet érték.

BERLINI HADIJELENTÉS

(BERLIN.) (Rador.) A karácsonyi ünnepek alatti hadműveleteket fejtegetve a DNB azt írja, hogy a szövet-ségek nem tartották tiszteletben a németek hagyományos karácsonyi pihenőjét, amellyel tartózkodtak mindenféle támadástól. Az ellenség ugyan- is a karácsonyi ünnepeket is megzavarta különféle hadműveletekkel. December 24-én és 25-én az ellenséges bombavető repülőgépek német őrhajókat támadtak meg, bombáik azonban jórészt a tengerbe estek. December 24-én és 26-án a francia tüzérség is megzavarta a német csapatok hagyományos karácsonyi békéjét. A különféle felderítő-jellegű tevékenységeket azonban megakadályozták.

Sztalin irányítja a finn hadműveleteket

(HELSINKI.) (Dunaposta.) A legutóbbi három nap alatt a finn vadászgépek összesen 39 orosz gépet lőttek le. Helsinkibe érkezett jelentések úgy tudják, hogy Zdanovot, a leningrádi kommunista párt főtitkárát néhány nappal ezelőtt jelentéstételre Moszkvába rendelték. Ő követelte ugyanis a leghatározottabban a Finnországgal szembeni vitás kérdések fegyveres megoldását. A Leningrádba küldött katonai ellenőrző bizottság egyébként állítólag megállapította, hogy a leningrádi katonai körök Finnországot illető értesülései hiányosak. A finnországi hadműveleteket most azután Moszkvából már maga Sztalin irányítja.

FINN JELENTÉS

(HELSINKI.) (Rador.) A finn hivatalos jelentés folyó hó 26-áról a következőképpen hangzik: A kareliai földszakaszon az orosz haderők tankok és repülőgépek segítségével támadást kíséreltek meg közvetlenül a Suvantó-távon át. Hasonló támadást intéztek Perma, Sokola, Kiei, Voloslo helységek ellen, ezeket a támadásokat azonban csapataink mindenütt visszaverték és

gazdag hadianyagot zsákmányoltak. A Suvantó jegén a menekülő ellenség 700 halottat hagyott. A keleti arcvonalon járőrösszetűzések voltak. Az orosz légi haderők megkísérelték a koinitói parti parti ütegek szétrombolását. Ez azonban nem járt eredménnyel. Partvédő ütegeink 11 orosz repülőgépet lelőttek. Tekintettel a kedvező időre, az orosz hadvezetés fokozta légitvékenységét. Nagy magasságban bombavető repülőgépek támadást intéztek Helsinkit, Paavo, Viipuri és Hangö városok ellen. Miután az ellenséges repülőik nagy magasságban keringtek a városok felett, a bombák csak kis károkat okoztak. Ugyanakkor azonban a város védelmi ütegei közülük 12-öt lelőttek. Az orosz légi haderő összes vesztesége tehát e hó 26-án 23 gép volt.

(HELSINKI.) (Rador.) Kallio köztársasági elnök tegnap több finnországi kórházat látogatott meg. A sebesültekkel folytatott beszélgetés folyamán az elnök meggyőződhetett arról, hogy a csapatok hangulata a legkitünőbb, valamint arról is, hogy a sebesültek száma viszonylag kevés.

Borzalmas gyilkosság történt karácsony éjjelén Középfalván

Miért szurták agyon a kántáló legényt?

(DEJ—DÉS.) Borzalmas gyilkosság történt karácsony éjjelén a szamosmegyei Középfalva községben. Binga Tódor hat társával karácsony éjjelén elment a falusi házakhoz, a szokásos karácsonyi kántálásra. Már éjfél elmúlt, amikor a héttagu társaság a falu birájának háza elé ért, hogy ott is elnékelje a szokásos betlehemi, karácsonyi éneket. A községi bíró házával szemben van a tüzoltószertár és ennek háta mögött húzódtott meg Rus Vasile 26 éves felsőfalvai legény, aki amikor meglátta a közeledő csoportot, előbújt rejtékhelyéből és megállásra szólította fel a legényeket. A suhancok megálltak, Rus egyenként a vállukra tette a kezét és közlő vizsgálgatta arcukat. Egymás után engedte el a fiatal legényeket, hogy velük nincsen baja. Amikor a csoport megismerte Binga Tódort,

hirtelen mezdulattal előrúgta tüszőjéből hosszú pengéjű életrre jelent késést és markolatia beledőste

a szerencsétlen legény szívébe. Binga Tódor jajszó nélkül roskaft össze és a helyszínen pillanatok alatt kiszenvedett.

A meggyilkolt legény társainak segítségkiáltására a közeli házakból többen kiszaladtak és ütlegelni kezdték a gyilkos Rus Vasilet, akinek azonban a sötétség leple alatt sikerült egerutat nyernie és elmenekülni a közeli hegyekbe. Két napig az erdőszégekben bolyongott, majd a harmadik nap önként jelentkezett a esendőrségen. A borzalmas gyilkosságról azonnal jelentést tettek a dési hatóságoknak, amelynek képviselői kiszálltak a helyszínre a hivatalos vizsgálat lefolytatása céljából. Rusut a csendőrség letartóztatta és bezároltatta a dési ügyészség fozházába. Kihallgatása folyamataiban van és ennek során derül majd ki, hogy mi káosztette Rus Vasilet vetélytársra Binga Tódor megölésére. A karácsony éjszakai gyilkosság az egész környéken nagy megdöbbenést keltett.

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A Dagens Nyheter közli azt is, hogy a vörös hadsereg most már német gyártmányú harcikosikát használ. A haditudósítók szerint az oroszok veszteségei minden képeletet felülmulnak. A finnek kénytelenek voltak különítményeket megbízni az orosz szökevények megmentésével, akik a borzalmas hidegben barangolnak az erdőben. A finnek a megfagyottak holttesteit százával számlálják össze. A finnek szintén sokat szenvednek a fagy miatt. Sebesült szíóiknek sokszor hatalmas távolságokat kell megtenniök, hogy eljussanak a kötözőhelyekre.

LONDON CÁFOLATA

(LONDON.) (Rador.) Olyan hírek terjedtek el, hogy a moszkvai angol nagykövetség azt tanácsolta volna számos Oroszországban székelő angol cégnek, hogy mielőbb számolja fel ügyleteit. Illetékes helyen kijelentik, hogy ezek a hírek minden alapot nélkülöznek. Az angol-crosz viszonyban semmiféle változás nem történt.

AUSZTRÁLIA SZEREPE

(LONDON.) (Rador.) Az első ausztráliai repülőknél Angliába való megérkezése lelkes sajtó-kommentárokat váltott ki. A „News Chronicle” rámutat arra, hogy Ausztrália jelentős szerepet fog játszani a végső győzelemben. A „Daily Mail” írja, hogy az Ausztráliában kiképzés alatt álló 25 ezer pilóta, megfigyelő és gépfegyvercs katonaság csak egy részéről van szó. A „Times” szerint, amit szárazföldi hadserege jelent Franciaország, flottája Anglia részére, a dominiumok számára a léghaderő.

MACEK NYILATKOZATA

(ZÁGRÁB.) (Havas.) Macek dr. helyettes jugoszláv miniszterelnök a Szabadkai Napló hasábjain cikket írt, amelyben hangsúlyozta, hogy nem csak Jugoszlávia és Magyarország egyetemes érdeke az, hogy a két nemzet megegyezzen, de a tartós béke záloga is. Ezért ő a maga részéről mindent elkövet, hogy ezt elő is segítse.

NÉMET-SZLOVÁK EGYEZMÉNY

(BRATISLAVA.) (Rador.) Tegnap a Harmadik Birodalom és Szlovákia között egyezmény jött létre, amely szabályozza a Szlovákiában élő németek és a Németországban élő szlovákok állampolgársági ügyét. Az egyezmény bizonyos feltételek mellett biztosítja a két ország területén élő szlovákoknak, illetve németeknek kölcsönösen azt a jogot, hogy megtarthassák német, illetve szlovák állampolgárságukat. Az egyezmény értelmében azonban az egyezmény aláírásától számított hat hónapon belül az illetőknek nyilatkozníok kell, hogy milyen állampolgárságot akarnak megtartani.

LESZ-E KORMÁNYVÁLSÁG JAPÁNBAN?

(TOKIO.) (Rador.) (Havas.) A parlament tagjai és az összes pártok képviselői a parlament épülete előtt összegyűltek és határozatilag követelték az Abe-kormány lemondását. A kormány iránti bizalmatlanságot a mezőgazdasági ügyosztályok képviselőiből alakult küldöttség is nyilvánította a miniszterelnök előtt. A küldöttség azonnali kihallgatást kért Abe tábornoktól, aki éppen minisztertanácsot elnökölt és emlékiratot nyújtott át, a kormány politikáját bírálva a rizs-kérdésben. A küldöttség távozása után folytatták a minisztertanácsot. A kormány egyik tagja beszámolt az ellenzéki körök egyre növekedő elégedetlenségéről. Politikai körökben ebben az eyidejűleg megnyilvánuló ellenséges magatartásban komoly intést látnak, ami még se jelenti a kormány egységének fenyegetését. A parlament rendes ülészaka egyébként január 21-én nyílik meg.

A PÁPA BESZÉDÉNEK HATÁSA

(LONDON.) (Rador.) A pápa karácsonyi beszéde és az a visszhang, melyben az angol uralkodó beszéde szent- széki körökben részesült, élénk benyomást keltett az egész angol közvéleményben.

A tengeri háboru erős fegyvere: az akna

(BERLIN.) Az angol partok mellett mint ismeretes, számos hajó esik az aknák áldozatául. Egész tenger-területek válnak emiatt bizonyos időre hajózhatatlannak, míhelyt azokon aknák bukkannak fel. A tengeri akna az egyetlen harci eszköz, mely egész tengerészeket hosszabb időre elzárni tud anélkül, hogy az elzárásnál hadihajók is segédkezzenek. Érthető tehát, hogy tengerészek ilyen elzárási módjával a műszaki feltalálók már idejében foglalkoztak. A tengeri aknákat már ezelőtt 150 évvel találták fel. Az északamerikai polgárháborúban — 75 évvel ezelőtt már nagy mennyiségben alkalmazták, fontos szerepet azonban csak az 1904. évi orosz—japán háborúban kaptak. A tengeri akna erős harciszerepként a világháboru folyamán fejlődött ki igazán.

Mi tulajdonképpen a tengeri akna? Az akna gömbalaku tartányból áll, melyet bizonyos mélységekben a víz alatti lehorgonyoznak. Az acélgömbbe hatékony robbanóanyag és gyújtószerkezet van. Ha egy ilyen akna elszabadul horgonyáról, akkor a nemzetközi szabályok értelmében a gyutacsnak el kell vesztetnie hatását, úgy, hogy az uszó akna nem okozhat veszélyt a hajózás számára. Az angolok már a világháborúban alkalmazták különböző szerkezetű „uszóaknákat”, melyeket a tenger sódrára ide-oda vetett.

A világháborúban a tengeri aknaháboru területeit „lehorgonyozott” aknák uralták. Itt megkülönböztetünk „felderítő aknákat”, a leggyakoribb használatban azonban „érintkező aknákat.” A felderítő aknákat partok elé rakják le. Ezeket villamos kábelekké összekötik a parton levő figyelőhelyekkel, ahonnan az ellenség hajó közeledéséve mindig meg is gyújthatók. A világháborúban különösen gyakran használt „érintkező akna” magától robban fel, mert gyutacsja azonnal működik, míhelyt az akna a hajóval érintkezésbe jön.

Az aknatechnikusok természetesen sokat fáradoztak, hogy az aknák gyújtószerkezeteinek tökéletesítése révén minél nagyobb és pontosabb találatokat érjenek el. Így készítették és alkalmazták az amerikaiak a világháborúban az antenaknát, amelyet drótkötéllal a víz színén uszó bójkákra erősítettek. Az angolok Flandriában ugyanevezett „fenékaaknákat” dobtak a tengerbe. Az akna a tenger fenekén pihen, de irányítással felszerelt gyújtóberendezése azonnal működésbe lép, míhelyt „mágneses” irányítójára a közelgő hajó vastömegét megérezte. Abban az időben nagyon képzett aknakészítőknek bizonyultak az oroszok is. Ugyancsak kifejlődött a német aknatechnika is és súlyos veszteséget okozott az ellenségnek.

Az aknazár biztosíthatja egyrészt a saját vizeket az ellenség közeledésétől, vagy lehet offenzív jellegű az idegen vizeken is. A világháború veszteségeinek nagyrésze az aknák okozta veszteségek volt. Az elsüllyedt csatahajók és cirkálók egynegyede aknák áldozatát látta. A torpedórombolók és aknakatapultoknál beállott veszteségnek felelő okozták a tengeri aknákat. A kereskedelmi hajókból mintegy egymillió tonnát süllyesztettek el a világháború alatt a tengeri aknák.

Hogy a technikai fejlődés a tengeri aknáknál nem érte el a világháború alatt tetőfokát, bizonyítja a mai tengeri háboru utóbbi heti eseményei.

A ma harcban levő hatalmak is lefektették aknáikat azonnal, a háboru kezdetén. Németország — hogy kikötőit elzárja az ellenség hajói előtt, Anglia, — hogy a semlegesek kereskedelmi hajóit egy irányba terelje, mely Chatham, Sharness, Harwiell és Dowe, hadikikötők előtt vonul el. Azonkívül az angol admirális aknákat helyeztet el az aknfigyelmeztető zónán kívül is, minden bejelentés nélkül, azzal a

Borzalmas földrengés pusztított Anatoliában

(ANKARA) (Rador.) Tegnap hajnalban 2 és 5 óra között Anatólia számos vidékén heves földrengéseket éreztek. Azt hiszik, hogy a földrengésnek számos áldozata van. Ujabb szímbeli jelentések szerint heves földrengés pusztított Anatólia különböző vidékein. Főleg Ankara, Tokat, Samsun, Gama-sia és Sivas vidékén. Az áldozatok száma igen nagy. Számos épület, kornányszáki épületek, politikai klubok, necsetek stb romba dőlt. A lakosság szabadba menekült, bár ott nagy hiteleg uralkodik.

(BERN) (Rador.) A neuchateli földrengést jelző állomás készülékei december 27-én, illetve 2 óra 30 perckor erős földrengést észleltek, amelynek középpontja 3100 kilométerre kelet felé valószínűleg Oroszországban lehetett. Ez volt a legnagyobb földrengés, amelyet a neuchateli obszervatóriumban észleltek.

(ANKARA) (Rador.) A Reuter értesülése szerint a török rádióállomások szerdán reggel közölték, miszerint a keddi éjszakai földrengés valóságos katasztrófa jelleggel bír. Az áldozatok száma sokezer anélkül, hogy pontos adatokat tudnának idevonatkozólag közölni, mert az összeköttetés a földrengés sújtotta vidékekkel megszűnt. A keleti vidékeken fekvő megyék nagyobb városai mind súlyos pusztulásokat szenvedtek. Számos község romokban hever. A földrengés sújtotta területek lakossága fedél nélkül maradt a rendkívüli hidegben. A kormány sátrakat, élelmiszereket, kötöző és gyógyszereket küldött a katasztrófa színhelyére. Legsúlyosabban érte az elemi csapás Sivas, Tokat, Jozgad stb vidékét, azokat a helyeket, amelyek dohánytermelő központok, továbbá a Fekete-tenger partján Samsunt és Ordut.

SZILVESZTER LEGNAGYOBB MEGLEPETÉSE.

Jeanette Macdonald

a newyorki Metropolitan opera tagja látogatása Kolozsváron ahol a

Select-mozgóban lép fel Broadway pacsirtája

minden eddigit felülmúló pompás kiállítás, ragyogóan elegáns alakításában. Ritka alkalom e nagy művésznő meghallgatására. Senki se mulassza el fellépését meghallgatni a SELECT-ben. Utolsó előadás keretében nagy sorsolás 14 nyereménytárgy.

Beramy Sándor:

Egy kalapvásárlás története

(BUDAPEST.) Az alábbi eset megtörtént:

A dolog ott kezdődött, hogy hosszú évek óta nem vettem magamnak kalapot. Egy egészen régi, viseltes fedőt vettem a fejemre, abban járktam Bukaresttől Párisig, Konstantinápolytól Kairóig. Nem voltam benne túlságosan elegáns, de a magam részéről kiegyensúlyozottnak éreztem magam.

A legkitünőbb szilveszteri program: a színház gazdag, remek kabaréja.

mat és még csak rossz közérzetet sem okozott pillanatig sem az ócskaság, ami tarkómon ült.

Egyetlen lényt bosszantott és idegesített az én kalapom s ez az édesanyám volt, aki évente irta leveleiben:

„Édes fiam, remélhetőleg már új kalapot vettél magadnak, vigyázz, hogy ötletszerű legyen, mert csak az áll jól az arcodhoz.”

Lehet, hogy az arcomhoz csakugyan jól állt egy új, sötétszürke kalap. A zsebemhez azonban annál rosszabbul. Így hát hagytam a régit, haud üljön és melegedjék. Az utóbbi hónapokban szinte már a fejemhez nőtt, le sem tudtam venni, azt hittem: így születtem. Köszönni már régen nem köszöntem senkinek, mint mások, akik megemelik a kalapjukat, hanem csak a mutatósujammal ráböktem. Gondolkodtam egy automatikus szerkezeten, amelyet bent a kalapban helyeztem volna el, hogy magától emelkedjék, mint gőztől a fedő. Vagy hogy megnyomok a zsebemben egy gombot és akkor egy kicsit felugrik. Kétségtelen, hogy a közsönés eredeti és hasznos formája lett volna, hiszen nagyon sok ismerősöm van.

Az édesanyám levelei azonban végül is odáig vittek, hogy most a napokban itt, Budapesten bementem egy Rákóczi uti kalapüzletbe, azzal az elhatározással, hogy közel husz év után végre mégis megveszem azt az új kalapot. Az

szállal, hogy a német tengerészeti egyeségek mozgását lehetetlenné tegye. Az angol kormány arra az álláspontra helyezkedik, hogy a hágai egyezmény ér-

nyelőben még gyorsan elismételtem: sötétszürke, nem nagy karimájú, de lehetőleg magas.

Kérésemet olyan könnyedén adtam elő, ami sehogy sem engedett azokra a belső harcokra következtetni, amelyek ezt a lépésemet megelőzték.

Bent az üzletben mindenféle kalapokat tettem elibém.

Próbálgatás közben azonban... mind jobban megbántam a dolgot és elhatároztam, hogy megveszem a régi kalappal meggyek ki az üzletből.

A helyzet azonban kezdett fenyegetővé válni. A pultot elárastották a legkülönbözőbb színű, formájú és méretű kalapok és a segédnek kívül a főnök, annak leánya és egy inas is fáradhatatlan udvariassággal dolgozott azon, hogy izlésemnek megfelelő kalapot találjanak. Miután egészen

Remek egyfelvonásosok, tréfák, táncok, dalok: a színház szilveszteri és újévi kabaréján.

olcsó, sötétszínű és nekem csakugyan jólálló kalapok is voltak közöttük, nem sok kellett volna ahhoz, hogy kiválasszam valamelyiknek az árát, a régit lecsapjam fejemről és az újat ültetem fel.

Ekkor kezdtem mindenféle kifogásokat találni: ez szűk, ez bő, ez kicsi, az magas, ez keskeny, ez széles.

— Kérem — mondták — majd adunk megfelelőt.

És pillanatok alatt minden hiányt pótoltak újabb és újabb kalapokkal.

Ekkor előadást kezdtem tartani arról, hogy Párisban milyen másképpen van ez, ott kalapot éppúgy lehet rendelni, mint cipőt vagy ruhát és nem oktrojálnak rá az emberre mindenféle megszokott formákat. Elvégre, hogy időnként ahhoz, hogy ugyanolyan kalapot viseljek, mint akárki más. Tessek olyan kalapot adni, ami kifejezi az egyéniséget.

Adtak ilyen kalapot. Széles, nagy-

telmében oly aknazárak bejelentése melyek katonai célokat szolgálnak, nem kötelező.

(U.)

karimájú, lehajtott művészkalapot. És olcsóbb árat mondtak, mint amelyet vissza lehetett volna utasítani.

Ekkor utolsó, kétségbeesett ötlettel hirtelen elmosolyodtam és meghajtottam magam a főnök előtt:

— Asszonyom — mondtam — egy vallomással tartozom. Én egyáltalában nem is azzal a szándékkal jöttem be Önökhöz, hogy netalán tán kalapot vegyek. Én egy idegbajos ember vagyok és ismert ideggyógyásznak (megneveztem egy doktort) vagyok a páciense. Akaratnélküliségben szenvedek. Orvosom sokáig kezelte. Legutóbb azt mondta, menjek be egy üzletbe és rakassak magam elé valami olyan dolgot, amire a legelőtöbben volna szükségem. Hagyjam, hogy kínáljanak és hogy erőszakoskodjanak velem. És ha meg tudom állani, hogy nem vásárolok, ez azt jelenti, hogy visszanyertem az akaratomat. Ismételtén bocsánatot kérek asszonyom — és még a segédhez is odafordultam — Öntől is, úram. Egészséges vagyok. Ajánlom magamat. Ócska kalapomat visszacsatlam tartózkodásra és az egész cég csodálkozása közben kifordultam az üzletből.

Megegyezés tört létre a belügy és munkasztrájkban

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A munkaügyi miniszternek sikerült megegyezést létrehozni a munkaadók és munkások között a szénbányákban fellépett sztrájk ügyében, amely nem kevesebb, mint 45.000 bányamunkást érintett. A sztrájkolók elfogadták azt a javaslatot, hogy a munkaidőt meghosszabbítsák. Ez a rendelkezés azonban csak a háboru időtartamára marad érvényben. Csütörtökön reggel a sztrájk véget ért és a munkások mindenütt újra felvették a munkát.

— Agyonlőtte feleségét a volt nagy bányai rendőrfőnök. Nagybányáról jelentik: A közeli Nagybozinta községben Muresan Augustin, Nagybánya és Felsőbánya városok volt rendőrfőnöke agyonlőtte feleségét: Csics Katalint, néhai Csics Odón ezredes leányát. A Muresan házaspár között már több ízben voltak súlyosabb ellentétek és állítólag az asszony ott akarta hagyni férjét, aki felindulásában vadászfegyverrel rálőtt az asszonyra és a sértekezésé tüdejét széttrcsolták, úgy, hogy pillanatok alatt kiszervezett. A férj ezután önként jelentkezett a csendőrségben. Kihallgatásakor azonban anynyira zavartan viselkedett, hogy valószínűleg szakértő orvossal fogják megvizsgáltatni elmeállapotát.

— A nagyváradi bejelentő hivatal főnökének tragédiája. Nagyváradról jelentik: Nistor Gavril rendőrkapitány, a nagyváradi bejelentőhivatal főnöke, aki katonai szolgálatot teljesít, hazafelé igyekezett családja felé, amikor le akart szállni csomagokkal megrakodva a még mozgásban lévő vonatról, megakadt a lépcső korlátjában és a vonat kerekéi alá zuhant, amelyek mindkét lábát térdén felül levágták. Rendkívül súlyos állapotban szállították kórházba, orvosai azonban mégis biznak felgyógyulásában.

A legméltóbb szilveszteri szórakozás: a színház nagyszerű kabaréműsora.

— Családi dráma Galatiban. Végzetes kimenetelű családi dráma játszódott le Galatiban Valeanu Dumitru kissé ittas állapotban hazatérve, veszekedni kezdett Cleopatra nevű feleségével, akit megölésével fenyegetett meg. Az asszony és gyermeke segítségért kiáltottak, mire a szomszédok közül egy Stefan Balan nevű 17 éves fiú le akarta fegyverezni Valeanut, miközben súlyosan megsérült. Valeanu ekkor tettének következményeitől megémielve, maga ellen fordította a fegyvert és agyonlőtte magát.

Az álarcos kalandor

IRTA: TH. G. NEADY

(14.)

A fiu egy sürgönyt nyomott a kezébe, tisztelgett és már tovább is indult.

Scott felbontotta a táviratot.

Ez állott benne:

„Mister! A Néró hajó holnap a Scott nevet kapja és holnapután befut Newyork szabad kikötőjébe. Szívesen látja

A parancsnokság.”

A detektív harsányan felkacagott:

— Na, majd meglátjuk.

Azzal folytatta útját a Warding-ügy nagybizottságának ülésére.

OTÓDIK FEJEZET

Warding fiolájával újra baj van

A hadügyi titkososztály egyik nagytermében ült össze a Warding-ügy megoldására szervezett nagybizottság. Legelsősorban, természetesen azt határozták el, hogy a sajtót, tehát a nagy közönséget nem értesítik az eseményekről. Katasztrófa jónak elgondolásokról nem lehetett beszélni, csupán zsarolásról lehetett szó. Az azonban lényeges, de megfejthetetlen kérdés volt, hogy egy állam fog-e túlzott követelésekkel fellépni, vagy pedig egy kalandortársaság zsarolja-e meg az U. S. A.-t. A veszély látszólag akkor mutatkozott volna nagyobbak, ha valamelyik állam tölti be a zsaroló szerepét. Az államok igényét ugyanis nem lehetett viszonylag csekély összegekkel kielégíteni. Akármelyiknek is lett volna birtokában a Rádiumoxid, nagyobb területkövetelések, gazdasági engedelmények és más ehhez hasonló lett volna a kivánsága. Egy kalandortársaságnak elég lett volna a pénz. Az első pillanatban nem számoltak azzal, hogy a kalandorokat jellemző beteges erkölcsi anarchia elkeseredettsége szó szerint vett pusztulást okozhatott volna az egész emberiségnek.

A tanácskozáson részt vett Möring tanácsos is. Kitűnően érezte magát a hatalmasok társaságában és titokban örült az eseményeknek, amelvek őt ilyen magas polcra juttatták.

A tárgyhoz először Pollerwith hadügyminiszter szólt hozzá. Nem mondott semmi lényegeset, csupán azt fejtette, hogy milyen beláthatatlan következmények származhatnak Warding tanár rabságából.

Utána Sam Right, a belügyminiszter szólott. Részletesen informálta a jelenlevőket a helyzetről. Beszéde az általuk ismert dolgok ismétlése volt.

Brown, a tengerészeti tárca tulajdonosa, biztosította a társaságot, hogy a maga részéről máris mindent megtett a dolgok jórafordításának érdekében és így szándékszik cselekedni a jövőben is.

(Folytatása következik.)

Rélic

PÉNTEK, december 29.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, ritmikus tor na, orvos: és háztartási tanácsadó. 7.45: A műsor befejezése. 12: Pontos időjelzés, víz állásjelentés. 12.10: Hangversenyemerek. 13.10: Serbanescu zenekara. 15: Hírek, idő szerű anyag. 19.17: Alexandrescu zongoraművész hangversenye. 19.45: Hírek. 20.15: Schrammel-zene. 20.45: Hírek. 21: Weber-Oberon, oparközetítés. 23: Lemezek. 23.45: Hírek, majd hírek magyar nyelven. Könnyű zene.

Budapest I. 7.45: Reggeli műsor. 11: Hírek. 11.20: Előadás. 11.45: Előadás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: Katona-zene. 15.30: Hírek. 17.15: Diákféltóra. 18: Hírek. 18.45: Tárogató. 19.45: Előadás. 20.45: Hírek. 20.50: Hegedű. 20.50: Kalotaszeg, Kós Károly tájrajza. 21.15: „Halló Amerika”. Vidám zenés revü. 22.40: Hírek. 23.10: Szalonzene. 24: Hírek. 24.20: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

TESTEDZÉS

„Békebeli” téli sportszezon kezdődött Németországban

(BERLIN.) A Zugspitzplatte első versenyével, amelyen világ bajnokok mellett fényes jövőt ígérő ujonok is indultak, s a német városok modern jégpályáin, ahol ugyancsak világ bajnokok és az utánpótlás legjobbjai mutatták be a tudásukat, a német télisport igen biztató kezdettel megindult. Több izgalmas hokimérkőzés lezajlása után pár nap múlva, január 6-7. napjain Bécsben rendezik meg a férfi- és páros műkorcsolyázás háborús bajnokságait. A háborús s bajnokságok lebonyolítására részint február 17-18. Rupholdingban (északi versenyszámok) részint március 9-10-én az arlbergi St. Antonban kerül sor (Slalom és lesiklóversenyek). A bajnokságokat a hagyományos Neuzett-közi Téli Sporthét előzi meg Garmisch-Partenkirchenben (január 27-től február 4-ig). Mint ismeretes, az 1939-40-es téli sportidény folyamán csupán Ausztriában több, mint 130 különféle siversenyt rendeznek.

A sízés, korcsolyázás Németországban valódi tömegsport. A rengeteg sí-kirándulóra való tekintettel a Német Birodalmi Posta úgy határozott, hogy autóbusszüz-

mét a Harzban egész télen át számbavehető korlátozás nélkül fenntartja. A téli sportok népszerűsége határozottan emelkedő irányzatot mutat. A sí-tanfolyamok száma egyre nő. Január és február számára egyedül az innsbrucki sí-egylet (Gemeinschaft der Deutschen Skiläufer) vagy egy tucat sí-terepet állított a rövidesen megkezdődő sí-tanfolyamok rendelkezésére. Valamennyi német téli sportvidéken, a Harzban, Thüringiában, a Feketeerdőben és az Óriáshegységben s. a. legkisebb sítanárak segítik be a sízés rejtelmeibe.

A sízés szempontjából fontos hegyvasutak, síklók és sí-felvonók természetesen egész télen át üzemben lesznek. A legmodernebb, legmagasabbra emelkedő sí-felvonó Garmisch-Partenkirchenben működik. Ga-Pa lemondott ugyan az olimpiai játékok rendezéséről, kiszélesített, pompás lesiklót azonban persze így sem hevertetik paragon. A híres „Kreuzebahn” lejtőnek mindenekelőtt a Nemzetközi Sporthét alkalmával jut nevezetessé.

A dzsiu-dzsiu és az ifjúság

„Mens sana in corpore sano” mondták a rómaiak. Ez az igazság mindig élni fog. Csak az a nemzet várhat szebb jövőt, melynek egészséges fiataljai vannak. Különösen ma nagy kérdés: mi lesz az ifjúsággal? Nem érdektelen tehát erről a kérdésről egy pár sort szólni.

Teljesítségünk a görögökre: legjobb szabó-rázkú, Miron kitűnő atléta, Arisztotelész kitűnő boxoló. Ha ezekre gondolunk, önként az jut eszünkbe, hogy hol vagyunk mi a görögöktől. Nálunk a sport minden bérben abban mutatkozik, hogy aki tisztán nagy teljesítményt ér el, az lelkiileg telje-

sen visszafejlődik. Ennek pedig az a következménye, hogy a középiskolákban mindenféle sportot tiltanak. Holott orvosi lag bebizonyított tény, hogy a 12-20 éves korig a legszükségesebb a fiatal test sportokkal való fejlesztése.

Kérdezi most a nyájas olvasó, hogy mit jelent a címben foglalt „dzsiu-dzsiu” szó? Ez a japán neve az önvédelmi sportnak. Miért önvédelmi sport? Azért mert ez a testünk olyanirányú fejlesztésére irányul, hogy az önvédelemre teljesen felkészültek legyünk. Mondhatná a nyájas olvasó: „Ezen az alapon a boxolást és a birkózást is önvédelmi sportnak tekinthetjük”. Ez annyiban igaz, hogy verekedések

A Magyar Népközösség szövetkezeti alosztálya az önkormányzat visszaállítását sürgeti

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Magyar Népközösség szövetkezeti alosztálya ülést tartott. A szakosztály ülésén jelen voltak: Haller István gróf, szakosztályi elnök, Béli Kálmán gróf, a gazdasági és Hitelszövetkezetek Központjának elnöke, Bethlen László gróf, a Központ vezérigazgatója, Tóvissy Géza dr., a „Hangya” vezérigazgatója, Gyárfás Elemér dr., szenátor, a NUF magyar parlamenti csoportjának tagja, valamint Horváth József szakosztályi előadó. Horváth József előadó is-

merítette a kisebbségi szövetkezeti élet elmúlt félévének helyzetét, amely idő alatt lényeges javulás nem állott be s ennek oka a szövetkezeti önkormányzat megszüntetése. Tóvissy Géza a „Hangya” szövetkezetek sérelmeit tárta fel, majd dr. gróf Bethlen László indítványozására elhatározta a szakosztály, hogy az önkormányzat visszaadása érdekében beindított mozgalmát tovább folytatja. Támogatására felkéri a NUF magyar parlamenti csoportját is.

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fentartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként délelőtt 9-fél 2 óra között és délután 4-7 óra között az összes nagyobb bankoknál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésére állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcson, amely 4.5 százalékos kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden 1000 lejes kötvény után 200 lej), három, vagy öt év után pedig a lejegyztet összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödésszel s a lejáró szelvényvel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték hetven százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román polgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Kolozs megye prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes.

esetén ezek a sportok is segítséget nyújthatnak, de ezek rendszerint a támadás állali védekezést szolgálják. Tévedések elkerülése végett, a dzsiu-dzsiu nem verekedni tanít. Hosszu évszázadok tapasztalata alapján, megtanítja a természetes védekezési és támadási módokat. Tudnunk kell, hogy ez a sport a támadást az észre bízta. Vagyis nemcsak a nyers erő szerepe: döntő módon, hanem a sport technikai részén van a fősúly.

Ezek után a következőket vonhatjuk le: A dzsiu-dzsiu felette áll a többi sportoknak a következő tulajdonságaival: 1. Óriási gyakorlat: haszna van, 2. Fejlesztő a gyors itélőképességet, 3. A testet minden irányban fejleszti, 4. Elősegíti a normális testi és lelki fejlődést.

Végre eljutottunk a fő kérdéshez: mit jelent a fiatalok számára a dzsiu-dzsiu? Először egy olyan magasabbrendű szórakozást nyújt, mely semmilyen más sportban nincs meg. Másodszor a fiatal szervezet felhalmozott energiáját a legmegfelelőbben vezeti le, anélkül, hogy a test egészséges fejlődésében kárt tenne. Hogy ez mennyire fontos bizonyítja az is, hogy például a szertorna a testet csak egy irányban engedi fejlődni. Harmadszor a fiatal testben egy olyan elváltozást okoz, mely minden esetben a leghasznosabb biológiai szempontból. Végül pedig a sport üzójét a legnagyobb önfegyelmre szoktatja.

Huszonöt ezer lej fizetést kap Schaffer, a bukaresti Rapid új edzője. Bukarestből jelentik: Megirtuk, hogy a bukaresti Rapid január elsején hatállyal leszerződött Schaffert, a Hungaria egykori féleletesbíró gólkirályát, edzőnek. Schaffer január 25-én veszi át a Rapid irányítását. Kikötése az, hogy teljesen szabadkezelt legyen a csapat vezetésében. Schaffer 25.000 lej havi fizetést kap a Rapidtól munkájáért s csak természetes, hogy ezek után érdeklődéssel várják az egykori magyar válogatott játékos fáradozásai mennyiben fogják fejlejtani a csapat teljesítményét.

Bergmann, az asztali tenisz világbajnoka Románia bajnokságain. Bukarestből jelentik: A január 5-6-7 napjain Bukarestben lebonyolításra kerülő román asztali tenisz bajnokságokon a legjobb román játékosokon kívül tudvalegleg magyar versenyzők is indulnak. Ujabbán pedig Bergmann, a férfi egyes osztrákszármazású világbajnoka jelentette be részvételét a bajnoki versenyeken.

Lucian Popescu, a híres román ökölvívó Newyorkban. Newyorkból jelentik Lucian Popescu, a híres román ökölvívó február másodikán Newyorkban megmérkőzik Dell'Orto ökölvívóval. A román bajnok egyetlen mérkőzéséért 350.000 lej kap.

Társaság

1) Akadémiai isztentisztelek. A református teológiai Fakultás disztermében minden vasárnap és ünnepnap délelőtt 11 óra kor, ujesztendőtől husvét vasárnapjáig (1940 január 1-től 1940 március 24-ig) a következő az isztentisztelek sorrendje: 1. Január 1. (Ujesztendő) 90. Zsoltár 15-17. alapján prédikál Maksay Albert. 2. Január 7. II. Korinthusi 6:14-7. 1 alapján prédikál dr. Gönczy Lajos. 3. Január 14. Lukács 7:1-10. alapján prédikál dr. Imre Lajos. 4. Január 21. János 7:14-18. alapján prédikál Nagy András. 5. Január 23. Máté 17:1-9. alapján prédikál dr. Tavasz Sándor. 6. Február 4. Lukács 10:33-42. alapján prédikál dr. Nagy Géza. 7. Február 11. (Böjtfő. Urvacsoraosztással.) Márk 2:18-22. alapján prédikál Vásárhelyi János püspök. Agendázik dr. Tavasz Sándor. 8. Február 18. Lukács 7:36-50. alapján prédikál dr. Imre Lajos. 9. Február 25. Lukács 10:17-22. alapján prédikál Maksay Albert. 10. Március 3. János 8:12-20. alapján prédikál dr. Tavasz Sándor. 11. Március 10. Márk 10:33-45. alapján prédikál Nagy András. 12. Március 17. (Virágvasárnap.) János 12:1-8. alapján prédikál Járósi Andor. 13. Március 22. (Nagy-péntek) Lukács 23:44-49. alapján prédikál dr. Nagy Géza. 14. Március 24. (Husvét. Urvacsoraosztással.) János 20:1-10. alapján prédikál dr. Gönczy Lajos Agendázik dr. Imre Lajos. A személyes adományokat a szegénysorsu tehé. hallgatók segélyezésére fordítjuk.

— December 31-én lejár a mesterkönyvek kiváltási határideje. Bukarestből jelenti a Rador: December 31-én lejár a mesterkönyvek kiváltási határideje. Ezen az időponon túl azokat az üzemetek, amelyek legkevesebb tíz alkalmazottat foglalkoztatnak és husz lóerővel dolgoznak és amelyeknek tulajdonosai nem rendelkeznek munkakönyvvel, vagy iparigazolvánnyal, be fogják zárni.

A homokos sivatag fiáról, akik meg akarták Angliát hódítani...

Nem jártam Afrikában, nem jártam őszre a sivatagot és nem láttam életben sivatagi délibábót, de azért írok róla. Talán azért, mert szeretném meglátni azt a sok szépet, amit azok mesélnek, akik ott jártak s szeretném megismerni a valóságban szokásaikat, nyelvüket, gondolkodásukat és ami a legértékesebb az emberben — a lelkiüket. Sok könyvet olvastam róla. Olvastam regényeket és utleírásokat, de mindezekből nem kaptam meg azt, amit saját magam láthatnék. Sok komoly és sok vig, nevetséges történet kering a sivatag álmódzó fiáról. De ezek is kezdenek a múlt emlékeivé válni, mert a sivatag is kezd felvenni a „modern“ civilizációt s mind inkább elmaradnak az „ezeregyéjszaka meséi“.

Érdekes ország Arabia, a sivatag birodalma. Terméketlen terület és akár hiszi a kedves olvasó, akár nem, fő-pénzforrása az idegenforgalom. A nagy európai nyaralóhelyek, a Riviera, Monte Carlo, mind eltörpülnek mellette ebből a szempontból. Itt van a mohamedánok zarándokhelye: Mekka és Medina. Az a sok mohamedán, aki a földtekén él, életében egyszer elzarándokol ezekre a szent helyekre, a próféta sírjához. A maláj félszigetről és Indiából éppúgy érkeznek ide a zarándokok ezrei, mint Marokkóból és Lybiából. S ez a nagy terméketlen, de idegenforgalom szempontjából igen nagy jövedelmet hozó földterület Ibn Saud király fenhatósága alá tartozik. A király minden egyes zarándok után 8 arany fontnyi adót szed, amiből bőven telik az ország költségeinek fedezésére. Ibn Saud országának repülőgépei is vannak, sőt rádió-összeköttetésben van az egész világgal. És mégis — amint az utasok írják — ez a modern uralkodó ma is sátorlakó, ősi primitív életformák közt élő nomád beduinok ura.

A sivatag törvénye divik a sivatagi nomád népek közt: a szemet szemért, fogat fogért törvénye. Ha valaki gyilkosság áldozata lesz, a család tagjai addig nem nyugszanak, amíg a gyilkost kézre nem kerítik és ugyanúgy ki nem végzik, mint ahogy ő végzett áldozatával. Sőt a gyilkos egész családját kiirtják, hogy hirmondó sem marad belőle. A különös ellentéték birodalma a sivatag, ahol a világ legszegényebb népe él, a beduin. Ősi szokás szerint hasra fekvő alusznak, mert így kevésbé érzik az éhséget. De a legszegényebb beduinok is olyan paripája van, amelyért Európában nehéz pénzeket fizetnek. Arabia a nagy meleg országa is. A nap csaknem merőlegesen süt le, de az arab még sem izzad, pedig vastag teveszőr kötelek tartják fejdíszét. De ehez valóban arabnak kell lennie és a forró sivatagban kell növekedni.

Ősi egyszerűségben élnek a sivatag fiai. Igaz, hogy a gazdag sejkék sátrában nem ritka a gramofon és a legtöbb törzs gépfegyverrel is rendelkezik. A sivatagot pedig rendszeres autóbúsjáratok szelik át de mindez a civilizáció a benszülötteken semmit sem változtat. Ibn Saud, Arabia királyja teljesen alkalmazkodik a modern élet követelményeihez. Alattvalóit a külföldi egyetemeken képezte ki, tisztjait pedig repülőiskolákba adja, hogy elsajátítsák a repülőgépek kezelését. Ma már tucatnyi gépből áll a birodalom légflotillája. Mulatságos történetet jegyeztek fel róla. Még 1925-ben történt, amikor a vabahabíták Ibn Saud vezérletével elfoglalták a mohamedánok zarándokhelyeit, Mekkát és Medinát. A győzelmi mámor annyira elfogta őket, hogy meg akarják hódítani az egész világot — de különösen az angolokat. Küldöttség kérte a királyt, hogy vezesse őket London város ellen. Azonban Ibn Saud, aki kitűnő politikus, azonnal ravasz fogásra szánta el magát, hogy a beduinokat magának megtarthassa és tekintélyét megőrizhesse előttük. Elvezette őket a tengerig, ahol London irányába mutatott:

— Arra fekszik London városa, négy hónapig kell vitorláznai addig. Ha akarjátok elvezetlek benneteket — mondotta. A beduinok rövid tanácskozás után felkérték a királyt, hogy mondjon le London meghódításáról és kirablásáról. Kötetnyi adatnál jellemzőbb ez a példa a sivatag naiv fiainak lelkivilágára...

(S.)

Veszett kutyák garázdálkodása tartja rettegésben a külvárosi részek lakóit

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A külvárosi lakosság körében az utóbbi napokban páni rémület vett erőt, mert a környéken veszett kutyákat láttak feltűnni és emiatt a lakásokból számos helyen magányosan nem is mernek kimozdulni. Szerkesztőségünkhez már is több panasz érkezett a veszett kutyák garázdálkodásáról. Nem egy esetet tudunk, hogy a veszett ebek embereket is összemartak, akiket a Pasteur intézetben vettek ápolás alá. Különösen nagy riadalmat keltett az elmúlt napokban a Donát-ut környékén egy veszett kutya megjelenése. A járókelők eszeveszetten menekültek a feldühödött eb elől, amely vérbenforgó szemekkel csaholt végig a villanegyedek környékén. Tegnap pedig az Iris-telepen láttak egy veszett kutyát, amely szintén nagy riadalmat okozott.

A város lakosságának nyugalma és egészségvédelme érdekében helyén va-

ló lenne, hogy a kolozsvári állategészségügyi felügyelőség utasítaná a gyepmestert hivatala a kóbor kutyák sürgős összefogására. Ilyenkor, mikor beköszönt a zimankós tél, a kóbor kutyáknak nem jut élelem, könnyen kitör rajtuk a veszettség és éppen ez a körülmény fokozott elővigyázatosságot kíván a hatóságok részéről.

Ugy tudjuk, hogy a város egészségügyi hivatala korábbi rendeletben szigorú ebzárlatot rendelt el. Ez azt jelenti, hogy az ebtulajdonosok kötelesek zárva tartani kutyáikat, uccán viszont csak szájkosárral és poráron vezetve sétáltathatják. A kóbor kutyákat pedig a rendelkezés alapján, összefogják és a gyepmesterei telepen kivégzik. Az ebtartó gazdák igyekeznek a rendeletnek eleget is tenni, most tehát a gyepmesterei hivatal közegein a sor, hogy a kóbor kutyáktól megtisztítsák a város utcáit.

A HALOTTAK BIRODALMA

Séta a híres Kerepesi-temetőben — Látogatás Petőfi kortársainál — Miről beszélnek az élők a sírok között?

(BUDAPEST.) (A „Jóestét!“ tudósítójától.) Aszfaltozott utai, autóforgalmát — a kocsi számátalan uton végighajthatnak rajta — parkirozott terei, szobrai, rendőrei, uccaprői, ivlámpái, vízvezetéke, hivatalos épületei, temploma... egy egész, külön városrész ez.

A nép le-fel hullámszik gyalogjáróin. Néha lelép az uttestre, de gyorsan vissza-visszaugrik a száguldó gépkocsik túlkölése elől. Akkor — ha nincs határozott célja és csak sétál, nézelődik — betér valamelyik csendesebb mellékutra s addig kanyarog ide-oda a sok között, míg végül is a forgalmi rendőrhöz, vagy egy-egy feketeruhás közeghez, esetleg az öntözőasszonyokhoz kell, hogy forduljon utbaigazításért:

— Kérem, hol van a kijárat?

— Merre akar menni?

— A Rákóczi-ut felé.

Megmondják neki a kaput, 2-es vagy 3-as vagy 7-es számút és mutatják az irányt. Az illető elindul, bizonytalanul, de egy félóra múlva csak kitalál.

En rendszerint a Társadalombiztosító tornyához tartom magam, amelyet mindenütt látni ebben a negyedben. Tudom, hogy az a Kerepesi-uton van, közel a Rákóczi-úthoz, a Teleki-térhez, a Népszínház-uccához.

Mert még én is eltévedek olykor, noha régi kirándulóhelyem ez a nagy városrész, közel félmillió, volt budapesti polgár és polgárnő lakóhelye: a Kerepesi-temető.

Magas kőfalakkal körülvéve, amelyeknek mindegyre szintén megvannak a maguk régi, régi lakói, az Émergőgyár és egyéb üzemek közé épülve, körülbelül fél-Kolozsvári terület. A főkapun belépve az első épület balra a halottak telekkönyvét rejtő sok-sok irodahelyiségben ezernyi és ezernyi kartoték. Csak megmondod a nevet és már húzzák is ki a betű szerint valamelyik guruló fiókot.

Például:

— Kuncz Aladár? ... Kun ... Kun ... Kuna ... Kuncz ... Adolf, Ákos, Aladár ... mi volt a foglalkozása?

— Író.

— Itt van egy ... tanár, talán ez, nem?

— Tanár is volt. Bizonyára az.

A szemüveges, fiatal, munkaköpenyes hivatalnok visszagurítja a kerekben járó fiókot, leül a sok íróasztal közül az egyikhez és nemsokára kis papírlapot nyújt át — a pontos címmel. Ennyi és ennyi parcella, ilyen és ilyen számú ut — a Kuncz Aladáré, ha jól emlékszem, a 37-ik uccában van ... (nem úgy hangzik, mintha Newyorkról beszélnék?) ilyen és ilyen helyszám.

ton a híres színész és fia, ifj. Lendvay Márton. Semmelweiss.

És a derégszögű területnek mintegy az élén: Tánácsics Mihály, aki — az ember el se hinné — még 1884-ben is itt járkált fenn a zürös-zajos világban. Kissé porladó kőszobra van, tetejében szakállas enyaga, lábánál egy suszterkötényes munkás, aki, kalaplevéve, virágot nyújt fel neki.

En, őszintén bevallom, mindannyiszor szédelegve jövök ki ebből a sorból. A gondolat, hogy csak le kellene nyujtanom a karomat és hozzá érhetnék valakihez, aki Petőfivel egy tában mosdott, csaknem megbolondít.

A máskor mindig oly rejtett liget csodálatos titkaira rajtam kívül nem sokan jöttek rá. Most, hogy az ősz lekoppasztotta — azon a lányon és anyján kívül, akik tulajdonképpen utánam jöttek, megnézni, mit jegyezgetek — még mindig észrevétlen. Bizonyítja ezt az is, hogy — míg majdnem minden sír virággal, gyertyákkal tisztelve ... és ezek itt fent végig, sorjában közönyösen kopárak, fakók, gázosak — mindig.

A temető diszes, nagypolgári utjainak, tereinek forgatagába kerültem megint. Külön virágüzlet működik itt bent. Előtte egész kocsi-park. Magánutakon surrannak a gazdagok a sírokhoz, pontosan beállanak eléjük, a sofőr, leteszi a virágot, míg a hozzátartozók lassan kiszállanak s pár percig némán állnak szemben a holt anyaggal: a sírkövel és a hanttal.

Beszédessé a közrendi sírokat (amelyből tehát nem szól fel Időn és Térén át a maradandó Szellem) az élők teszik. Figyeltem a hullámszó tömeg szófoszlányait:

— Ezek olyan zsidók! — fordult hátra egy ilyen sír előtt félkörben ünnepélyesen keresztet hányó, feszülő kosztümű és felöltöjű társaság felé egy kis lány, huzigálva a nagyanyját, mint aki azt akarja mondani: „a fejemet eszem meg, ha ezek nem zsidók.“

— ... ha több jövedelmünk volna, kicserélnénk ... de nincs jövedelem — valami szegény pár, valamilyen szegényes síremlékről.

— Megy, még mindig megy az a dolog. Még mindig van légólatom. — Nyurga, idősebb, fázós öreg egy társához, akivel csendesen hallag. Hogy még van, hálstennek, légólatom, valamilyen beosztása van s így keres egy kis pénzt.

— Valamelyik bundája megmaradt, talán a szürke ... nem, a fekete — a szürkét elvitte az a kellemetlen aszszony-nővére ... A halott hagyatékát tárgyalja két néni.

Most már nem megyek semerre, csak véletlenül akad meg még a tekintetem egy-egy síron. Így a Kisfaludy Károlyén. „Kisfaludyt ne keresd e keskeny sírban, ó honfi! S a rövid élet után holtak örökre ne véd: Itt csak elomlandó tetemét jelölék ki barátai: Fen van időt muló szelleme műveiben.“ A Falk Miksaén. Bizony, ő zsidó volt, csakugyan s Erzsébet királyné barátja s magyar tanára.

Jókainé-Laborfalvy Róza külön kis sírban fekszik, messze attól a kör-alaku hatalmas tanyától, amely a nagy mesemondó birodalma itt.

Egy kis utra tévedek ... ismeretlen név ... ismeretlen név ... Karinthy Frigyes. Friss, ősi rózsák felette. Szomszédja Grosschmid Béni, a jogtudós. Keresem Kosztolányit ... valahol itt volt ... hiszen odáig kísértém a temetésén ... most nem találom. Odry Árpád viszont itt van.

Jártam megint bent Deák Ferencnél, Kossuth Lajosnál — gyengecsontu hajlott anyóka kuszta fel hozzájuk a lépcsőkön és bámészkodtak gvereikeikkel, unokáikkal a nyitott ajtókat elzáró köteleket babrálva megilletődöttségükben. Gróf Battyányi Lajos, a kivégzett első felelős magyar miniszterelnök emlékművéhez nem tudom, miért, nem lehetett felmenni. Egy bárszonygyenyruhás gyászvitéz örködik fekete drapériába vont mauzoleuma terraszán. (b.)

Komjáthy Jeng költő. Lendvay Már-

Ha háza, házhelye birtoka eladó

forduljon bizalommal

ROMA kereskedelmi IRODA

BOCSÁNCZY MÁRTONHOZ,
Str. Memorandului 9. szám.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ARAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelíges és címnélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jelíges leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapi megjelenésre csak délelőtt 10 óráig vesszünk fel.

VILLANYDOLALÁS külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszárvítva, 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia mellett készíti a Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (8964)

ADÁS-VÉTEL

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek, olcsón eladok. Str. Memorandului 4. (9420)

VESEK 3-5 lakásból álló bérházat. Cim a kiadóban. Közvetítők kizárva. (9483)

VENNÉK jókarban levő cseplőgépet 900-as. Ár és gyártmány megjelölésével címet a kiadóba kérek „Cseplőgép” jelígre. (9498)

SZATÓCSOK, megérkezett az ideális petróleum mérő készülék. Saját érdekében keresse fel cégünket. Autocomert, Str. Regina Maria 36. (9424)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a

„POPULAR”-ban
Calea Regele Ferd. No. 10. Az udvarban vásárolhat.

NŐI télikabát eladó. Piața Carolina 3., apartament 1. (9523)

I. OSZT. nyári rózsakrumpli eladó kg-ként 3 lej. Str. Rudeanu 9. Lázár. (9515)

ESZTERGAPAD, fűrőgép, 0,7 egyfázisú motor eladó. Str. Crisan 20. Mechanikusnál. (9516)

ELADÓ egy valódi perzsaszőnyeg 6,10 méter hosszú 1,10 méter széles. Értekezni a kiadóba. (9518)

SÖTÉTKÉK mély gyermekkosci eladó. Str. Dragos Vodă 2. tüzletben. (9521)

INGATLAN

100-200.000 lejig veszek házastelket, vagy értékes ingóságot. Azonnal fizetek. Értekezni a kiadóban. (9188)

HÁZHELY eladó Someseni közepében. Értekezni a Someseni fürdőben. (9517)

150.000-180.000 lejig keresek jókarban lévő kis család: házat, lehetőleg a felsővárosban. Címetek a kiadóba „Jókarban” jelígre. (9535)

ÁLLAST KERES

NYUGDIJAS 54 éves volt vasuti pénztárnok keres megfelelő alkalmazást. Elmenne raktárkezelőnek, felügyelőnek, pénztárnoknak, könyvelőnek, vagy bármilyen irodai munkát vállalna. Megkereséseket „Örömmel dolgozom” jelígre a kiadóba kérek. (9513)

EGYEDÜLÁLLO, megbízható, 48 éves jobb nő, ki jól főz, 1-2 személyes háztartás teendőit vállalja. Nagy Mária, Strada Ilie Măcelar 13. (9520)

10.000 lej készpénz kaucióval intelligens leány pénztárnoki állást keres. Értekezni Foto Deáknál, Str. Reg. Maria 11. (9538)

KÖZÉPKORU intelligens házaspár ház-mester: állást január 1-re változtatna. Megkeresések a kiadónívatahoz intézendők „Sürgős” jelígre. (9540)

ÁLLAST KAPHAT

KOCSI, ki ért a négyes fogat hajtásához felvesszünk Muntyán, Str. Memorandului 1. (3137)

TUZIFA ügynököt keresek. Str. Treacătoară 7. (9493)

A Feleség óriási sikert aratott Temesváron is

Temesvárról jelentik: A kolozsvári Magyar Színház együttese a karácsonyi ünnepek alatt négyszer játszotta Bókay János legújabb vígjátékát, a Feleséget. Mind a négy előadás szorongásig zsúfolt nézőtér előtt folyt le, egyetlen üres szék nem volt a színházban. A közönség az első perctől az

utolsóig rajongással ünnepelte a kitűnő darab szereplőit, elsősorban Fényes Alizt, Kovács Györgyöt, Nagy Istvánt és az együttes többi lelkes tagjait.

A Feleség most szombat este és újév estéjén Kolozsváron kerül színre. de még januárban Nagyváradon is bemutatja a Thalia Bókay remekművét.

A színház kabaréja

Az idén nemcsak gazdag és mulatságos, de egyben valóban magas színvonalu szórakozást is fog hozni a színház szilveszteri és újévi kabaré műsora. Jobbnál-jobb tánc- és énekszámok és tréfák mellett Möricz Zsigmond, Karinty Frigyes és Molnár Ferenc egy-egy egyfelvonásos darabja szerepel a műsoron. Rendkívül mulatságos lesz a Francia orvoskisasszony című paródia, amelyben a Francia szobalány és az Orvoskisasszony szereplői figurázzák ki ezt akét nagyszerű darabot.

A részletes műsort holnap közöljük, de annyi máris bizonyos, hogy aki igazán jól és élvezetesen akarja megkezdeni az új esztendőt, az nem szalaszthatja el a színház kabaréját.

KERESEK lehetőleg négy középiskoláig végzett fiút kelemfestő tanulóknak Czink Str. Gen. Poetas 5. (8269)

TANULÓKAT felvesszünk. Cal. Reg. Ferdinand 30. Fodrászat. (9507)

Nagyvállalat keres mesterkönyvel rendelkező

közüvest

35 éves korig. Részletes ajánlatok: Cluj, Căsuța postală 117. címre küldendők.

KONYHAI munkára bejárónót felvesszük. Cal. Regele Ferdinand 34., ajtó 3. (9522)

KERESEK egy ügyes fiatal főpincért egy pár ezer lej övadákkal. Cim a kiadóban. (9526)

JÓ vas és vizondoláló segéd felvétetik. Frizeria Jakab, Str. Paris 40. (9527)

KERESEK egy megbízható rend- és gyermekszerezőt mindenest azonnali beépítésre. Str. Mico 13. (9530)

BEJÁRÓNÓ megbízható délelőtti órákra felvétetik. Jelentkezni személyazonossággal. Str. Ady 4., ajtó 2. (9532)

GYAKORNOKOT keresek Pop festéktüzlet. Str. Matia 5. (9536)

Elsőrangú férfilehernemű

SZABÁSZNŐT KERES

brassó: fehérnemű-üzem. Tökéletes munkaerők ajánlatait, eddigi működés megjelölésével kérjük:

BRASOV, CASUTA POSTALÁ 94 címre

NÖTLEN csapos felvétetik azonnal az „Excelsior” étterembe, aki már volt csapos. Jelentkezhet este 9 óratól kezdve. (9539)

KÜLÖNFÉLÉK

HÁZASSÁG céljából finomlelkű nő ismeretségét keresem, biztos állásom van, 38 éves keresztény férfi. „Meleg otthonra vágyom” jelígre a kiadóba. (9502)

ELVÉSZETT egy fehér fekete foltos himenét dög kutya. „Princz” névre hallgat. Megtalálójá, vagy nyomravezetőjé: 100 jutalmat kap. Cal. Traian 68. (9524)

CSUNYA arcborét teljesen rendbehozák az „Universo” kozmetikai szalonban P. Uniri 13. (9528)

ELEGÁNS si-ruhát készítek méret utár. Sa'on Tessler, Str. Memorandului 10. (9529)

KIADÓ LAKÁS

SZOBA, konyha, külön telken azonnalra kiadó. Str. Tache Ionescu 25. Erd. Cal. Reg. Ferdinand 28-a. házfelügyelőnél. (9504)

KIADÓ butorozott szoba Str. Regele Carol 7., érdeklődni a házmesternél. (9512)

KIADÓ szoba konyha, spejz, mosókonyha. Str. Prof. Marinescu 29. (9514)

ELEGÁNSAN butorozott szoba fürdőszobával, külön bejárattal kiadó. Str. Masaryk 25. (9519)

KÖZPONTBAN kiadó butorozott szoba Csak délután nézhető meg. Str. Baron Pop 9. (95 25)

ELSEJÉRE kiadó 2 szoba, konyha. Str. Prof. Marinescu 11. (9531)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat 9. Feleség (8-adszor.)

Vasárnap este 9 és fél 12: Nagy szilveszteri kabaré malac és pezsgő sorsolással. (Möricz Zsigmond, Karinty Frigyes és Molnár Ferenc egyfelvonásos bohózatai és tréfái. A francia orvoskisasszony, a Francia szobalány és az Orvoskisasszony paródiája. Angol, spanyol és magyar táncok, dalok és áriák. Közreműködnek: Fényes Alice, Paál Magda, Hegyi Lili, Haáz Joli, Lukász Bella, Turay Margit, Dálnoky Dudus, Kovács György, Nagy István, Borovszky Oszkár, Lantos Béla, Kallós József, Simon György, stb. stb. Konferál: Szabados Árpád.)

Hétfő délután 3: **Megsértették a miniszteriumot.** (Olcsó helyárrakkal.)

Délután 6: **Újévi kabaré malac és pezsgősorsolással.** (A teljes Szilveszteri kabaré megismétlése.)

Este 9: **Feleség:** (Bókay János hatalmas sikerű vígjátéka, tizenharmadszor.)

Kedd fél 9: **Az újévi kabaré megismétlése malac és pezsgősorsolással.**

Szerda fél 9: **Klotild néni.** (Vaszary János és Losonczy Dezső páratlan sikerű zenei vígjátéka. Eddig több, mint 100 előadás. Fősz.: Fényes Alice Haáz Joli, Dálnoky Dudus, Feledy Éva, Kovács György, Nagy István, Borovszky Oszkár, Lantos Béla, Simon György, Bérczy Mihály, Szabados Árpád. Rendező: Szabados Árpád. Premier bérlés 19. szám.)

Mozi

SELECT: vasárnap hivatalos szünet. Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek **Washington rózsája.** Irving Berlin. „Mimi, a gazdag ember lánya” és „Alexander's Ragtime Band” népszerű dallamai szerzőjének legújabb slágere. Főszerepekben: Alice Faye, Tyrone Power, Al. Jolson. Műsoron kívül hangos hirdó.

RIO MOZGÓ: Csütörtök, péntek, szombat 3, 6 és 9: I. **Gyilkosság a ringben.** Detektív dráma. Fősz.: Peter Lorre. II. **Ifjúsg bolondság.** Fősz.: Dick Powell. III. **Hiradó.** Karácsonyi műsorunk: I. **Robin Hood kalandjai.** Szineska-adorfilm. Fősz.: Errol Flynn és Olivia de Havilland. II. **A titokzatos ügynök.** Cow-boy dráma. Fősz.: Dick Foran.

URANIA: vasárnap hivatalos szünet. Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek **BENGALI.** A film izgalmas cselekménye egy napégette pusztaságban játszódik le, melynek közepén a külvilágtól elszigetelten egy angol erőd áll ellen a benszüntök vad rohamainak. Három bajtárs hősiességével küzdelme főszerepekben: Gary Cooper, Franchot Tone, Richard Cromwell. Műsoron kívül a legújabb hangos hirdó.

CAPITOL: karácsonyi szenzáció. **A három testőr.** Dumas romantikus regénye. Franciásan szellemes filmparódiája. A szezon legmuatáságosabb zenés vígjátéka. Főszereplők: Don Amache és a 3 Ritz. A film előtt új Paramount világhírű, a legérdekesebb világeseményekkel.

EDISON MOZGÓ: Ujra megnyitlik karácsonykor. Uj hangos leadógépek. I. **Kékszakál nyolcadik felesége.** Fősz. Gary Cooper és Claudette Colbert. II. **A halálbarrikád.** Műsor előtt új Paramount világhírű. Helyárrak földszint: 19 lej. páholy: 24 lej.

ROYAL MOZGÓ: Evek óta ilyen siker nem volt. **A Siegfried vonal** és **A kor mányzó.** Minden eddigi filmsikert felülmúlt. Még csak néhány nap látható. Gondoskodjon idejében jegyről. Számozott jegye: övétel délelőtt 11 óratól.

Tordai hírek

Különös szerencsétlenség. Különös szerencsétlenség történt a tordai Sagona-téren, a volt sörgyár előtt. Az egyik házból néhány liba indult ki s az uttest forgalmától megijedve, felrebbentek. Az egyik olyan magasra, hogy az uttesten keresztül levő villanyhuzalnak ütközött, ami az elosztóban rövidzárlatot idézett elő s az érintett drótvezeték elszakadva, lezuhant az uttestre. Eppen akkor hajtott ott el Lőrincz József prondfuvaros szekere s a leszakadt, árammal telített drótszál rácsavarodott a rajta keresztül lépő lovak lábára, azonnal megölve mindkettőt. A szekeret hajtó kocsi, nem tudva mitől rogytak össze lovai, leugrott s meglátva a drótszálát, azt hitte, csak beleakadtak a lovak. El akarta húzni a vezetékét. Szerencséjére akkor már kiszaladt a téren levő Dohy féle fűszerüzletből Bajcsy Lajos alkalmazott, aki azonnal látta mi történt s az utolsó pillanatban rántotta el a dróthoz már majdnem hozzáérő kocsi, életét mentve meg lélekjelenlétével. A rendőrség intézkedésére a leszakadt vezetékét pár perc alatt rendbehozták, mielőtt további szerencsétlenség történhetett volna. A károsult fuvaros a villanyüzemet teszi felelőssé, bár — állítólag — a drót leszakadását az éppen akkor a városon keresztül vonuló nagy szélvihar okozta, de szerinte a társaság így is felelős. Ez az eset rávilágít arra, mennyire időszzerű volna a villanyvezetékét földalatt vezetni, de a várost keresztül-kasul szelő és sok helyen elrutító telefonvezetékét is.

Két legény és egy leány... A tordamegyei Röd községben állt a tánc a falu kocsmájában. Mocan Vasile 18 éves ifjú legény is ott forgatta a falu egyik szépségét, akit Truca Gavrilă el akart venni tőle, amibe azonban Mocan nem akart beleegyezni. Így kezdődött. Szóváltás, ebből verekedés, aminek komolyabb kimenetelét a többi legények meggátolták, sőt választva a verekedőket. Truca azonban nem nyugodott bele a dologba. Elment Truca Ioan nevű rokonához s elpanaszolta az őt ért sérelmet és elhatározta, hogy bosszút állnak. A falu egyik sötét utcáján megvárták a táncból hazatérő Mocant s megtámadták. Hogy melyikük dorongja okozta a halálos ütést, ez még kiderítetlen, de a szerencsétlen Mocan — akit csak reggel találtak meg és vittek be Tordára — ott meghalt a koponyáját ért ütés következtében. A két gyilkossal valódi vádolt gazdálkodót a csendőrség letartóztatta s átadta a tordai ügyészségnek.

Mégis kétnapos lesz a januári tordai vásár. Jelentették, hogy a januárra kitűzött tordai országos vásár egy nap alatt fog lefolyni. Mint értesülünk, utabb határozat folytán a vásár a szokásos módon, két napig fog tartani. Január 31-én lesz az állat-, február 1-én pedig a kirakóvásár.

Ha házat, házhelyet

vagy bármilyen más

Ingatlant venni

akar 1000 nm. házastelek 100.000 lej. Forduljon bizalommal.

ROMA IRODA

Str. Memorandului 9 szám.
BOCSÁNCZY MÁRTONHOZ,

Hírek

NAPTÁR. 1939. December 29. Péntek
Róm. kat.: Tamás. Prot.: Dávid. Ort.:
10 mi martori din Nicodemia. Izr.:
18 Tebeth.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

A SZÁMLA HÁROM TÉTELE

Hájasné önagsága estélyre hivatalos. Délután betért a kozmetikai szalonba, hogy minél előnyösebb külsővel jelenhessék meg az estélyen. Kezelés után a számla 300 lej.

— Miért számláztak ilyen nagy összeget — méltatlankodik önagsága — hiszen én csak az államot massziroztattam.

— Nem számítottunk mi egyebet — válaszolt a tulajdonos — csak az állam masszirozását, amely állanként 100 lej...

A KIS KIVÁNCSI

Vasuti fülke, határállomás, utlevél és podgyászvizsgálat. A vámtiszt éppen egy elegáns ur utitáskáját nézegeti. Egyszerre megszólal mellette az utas kislánya:

— Mit gondolsz apuka, megtalálja a cigarettát?

— Ügyeletes gyógyszerárak: Folyó hó 24-étől, szombaton reggeltől 30-áig, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn, Unirii-tér; Demeter, gyógytár, Motilor-ut, Szamostartomány királyi helytartóságának palotájával szemben, Somlea, Regele Ferdinand-ut; Dr. Cserenyés, Cal. Marechal Foch.

— Orvosi hír. Dr. H. Grünfeld szemorvos és szemoperateur, hazaérkezett, rendelését Cluj Cal. Regele Ferdinand 43-45. szám alatt újból megkezdte.

— HALÁLOZÁS. Baló Ottó ny. főmozdonyvezető meghalt. Temetése december 29-én, délután 3 órakor a köztemető nagy kápolnájából lesz.

— Egy órával meghosszabbították a Szilveszter-estői üzleti zárórát. Bukarestből jelenti a Rador: Az egész ország területén levő üzletek vasárnap, december 31-én, újév előestéjén nyitva tarthatnak és ezen a napon az alkalmazzottak szünetidőt felváltva élveznek. A kereskedések záróját ezen a napon egy órával meghosszabbították.

— Mi okozta az olasz repülőgép katasztrófáját. Casablancából jelenti a Rador: A Dél-Amerika és Olaszország között közlekedő olasz repülőgép lezuhánása ügyében bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a gépet erős szél kapta el és a göröngyös terepen leszállásra kényszerítette. A hirtelen földet érő gép motorjai felrobbantak, a benzintartály kigyulladt és a repülő porráégett. A hét utas maradványait Tamarba szállították. A vizsgálat folyik.

— Karácsonyi fekete statisztika. Newyorkból jelenti a Rador: A karácsonyi ünnepek halálos áldozatainak száma 648-ra emelkedett. Közlekedési balesetből kifolyólag 428 ember vesztette életét.

— Román gabona Spanyolországban. Constantából jelenti a Rador: A kikötőben 6000 tonna gabonával megrakodva horgonyoz a Capo Corso nevű gőzös, mely spanyolországi rendeltetésű. Ez az első hajórakomány buza, amelyet Románia Spanyolországba küld a spanyol polgárháború kezdete óta.

— Amerika 30 millió dollárra vásárolt szőrmét Oroszországban. Moszkvából jelenti a Rador: Az amerikai szőrmekereskedők 30 millió dollár értékű szőrmét vásároltak Leningrádban. Az 1936 évben mindössze 15 millió dollár értékű volt az amerikaiak által vásárolt szőrmemennyiség. Valószínű, hogy az amerikai kereskedők felvásárolják az egész orosz szőrmét, amelyet eddig angol és német kereskedők vettek meg.

Nagy Szilveszter Estély

AZ IPAROS EGYLET ÖSSZES HELYSÉGEIBEN, P. Unirii No. 23. szám alatt. TÁNCAL EGYBEKÖTVE. Tagjait és vendégeit szeretettel várja a Rendezőség.

— Diana nátha, torok- és fejfájás, lázlefosó, bedörzsölő, borogató szere.

— A magyar ifjuság bálja. A magyar ifjuság 1940 január havában ismét megrendezi szokásos évi bálját Kolozsváron. A tevékeny rendezői gárda mindent megtett, hogy ez a mulatság a hagyományoknak megfelelően fényesen sikerüljön. A bál iránt nemcsak a kolozsvári társadalomban, hanem egész Erdélyben nagy érdeklődés mutatkozik és így a vidéki magyarság eddig még soha nem látott nagy számban fog e nagyszabású mulatságra felvonulni. A magyar diákbált 1940 január 23-án rendezik meg az Albina-palota összes termeiben.

— Hirdetmény. A szamostartományi Textil és Ruházati Céh-központ felkéri a csoportjához tartozó kolozsvári férfiszabó, nőiszabó, kötszerész, köpenykészítő, varrónő, himzőnő, fehérneműkészítő, masamód, művirágkészítő, paplanos, gyapjufestő, paszományos kalapos, sapkás, fűzős, ernyős, szövőkötőszövő, kötélverő, zsinegkészítő, lakács, darócruha készítő, kelmefestő szücs, szőnyegszövő, csipkeverő, szakmák iparosait, hogy a céhbe való felvételük végett megbizottainknál: Cristian Ion Str. Regina Maria 4. és Maitetu Abraham Str. Regina Maria 9. annál is inkább jelentkezni sziveskedjenek, hogy az 1940. január 7-én Kolozsváron tartandó alakuló gyűlésünkön, már mint rendes tagként jelenhessenek meg. Reméljük, minden öntudatos iparostársunk tisztában van azazal, hogy ma már csak a céhek keretén belül védhetjük meg iparosérdekeinket, ezért saját érdekében kívánatos, hogy minél előbb tagja legyen céhünknek. Céhkar-társi üdvözléssel: A Szamostartományi Textil és Ruházati Céh központi igazgatósága, Oradea. (Prom. Eminescu 26)

— A szövetkezetek hitelezőikkel 1940. január 1-ig köthetnek egyezséget. Mint ismeretes, a konverziós törvény a pénzügytervezetnek módot adott arra, hogy konverziós veszteségeiket a hitelezők terhére átruházzák. A szövetkezeteknél a szöv. törvény külön szakaszban intézkedett az egyezségek megkötése ügyében. A folyó évi január 20-iki módosított szövetkezeti törvény a hitelezőkkel való egyezés megkötése végső határidejét 1940 január 1-ében állapította meg. Eszerint év végéig minden szövetkezet a hitelezők többségével az egyezés feltételeit el kell fogadtassa és a többségnek az egyezségi feltételekhez történt hozzájárulását tartalmazó igazgatósági jegyzőkönyvet jóváhagyassa. Amely szövetkezetnek nem sikerült az egyezségi feltételeket a hitelezők többségével elfogadtani, ugyancsak fenti határidőig a bíróság közbejöttével a teherbírási alapján kell a fizetőképességet megállapítani. A Nemzeti Szövetkezeti Intézet a megkötött, de még jóvá nem hagyott hitelezői egyezséget tartalmazó jegyzőkönyvek láttamozásával Horváth József központi főtisztviselőt bizta meg.

— Osnabrück környékén óriási mészkőbarlangot fedeztek fel. Berlinből jelenti: Osnabrück mellett, a régi gertrudenbergi monostor alatt, 20 méteres mélységben húzódó mészkőbarlangra bukkantak, amelynek méreteire jellemző, hogy két óráig tart, amíg az ember a végére érkezik. Többek közt egy 10 méternél magasabb és körülbelül 15 méter átmérőjű kupolacsarnokot, meg egy 50 méter hosszú és 30 méter széles „lovagtermet” is találtak a föld alatt. Itt-ott a barlangokba beépített falazat nyomaira bukkantak, amelynek korát ezer évre becsülik. Ennek alapján feltételezik, hogy a hatalmas földalatti termek, valamikor a helybelieknek menedékkül szolgáltak elenséges támadások esetében. Az egész barlang képződményt rövidesen a nyilvánosság számára is hozzáférhetővé tesszik.

— Reggeltől-estig népiesen. A „Szövetkezés” szövetkezeti központ, „Pitvar” házipari alosztálya 1940. január 3-án este 9 órai kezdettel népies divatbemutatót rendez a Newyork kávéház termeiben. A „Pitvar” szövetkezet vállalkozása, eltérően az eddigi népies ruhabemutatóktól, nem stilizált, hanem valódi népi kézimunkákkal díszített, népi szabású ruhákat mutat be. Ezzel nemcsak pénzt juttatnak a falvaknak, hanem megismertetik a régi népi munkákat is. A „Pitvar” divatbemutatóján 20 szereplő, 12 népies szabásformát, a 22 népies kézimunkával díszített ruhát mutat be. A bemutatandó ruhák között vannak házi, fogadó, gyermek, sport, délutáni, kisestélyi, nagyestélyi, tánc és iskolai egyenruhák.

— A berlini és római operaházak kölesönös vendégjátékai. Berlinből jelentik: Németország gazdasági kapcsolatainak fentartásán kívül sikeresen törekszik arra is, hogy a külfölddel való kulturális együttműködés terén fennakadás ne álljon elő. A művészi kultúra csere mindenekelőtt vendégjátékokban hangversenyutakban nyilvánul meg. A Majna-frankfurti operaház például a napokban utazott Bukarestbe, hogy ott négy estén Richard Wagner „A Nibelung gyűrűje” című tetralógiáját adja elő. A berlini Deutsches Opernhaus a mostani színházi szezonban Olaszországban vendégszerepel, a római királyi operaház pedig ugyanakkor Berlinben kezdi meg vendégjátékait. A nyugatnémetországi színházok — például a münsteri vagy az aacheni városi színházak — szoros kapcsolatban állanak a holland színművészettel. A kölni szimfónikus és kamarazenekar hosszú külföldi turnéra készül. Ennek során Rómába, Nápolyba, Velencébe és Turinba látogat el, majd Jugoszláviában, Magyarországon, Bulgáriában és Romániában ad számos hangversenyt.

— Orvosolták a magyar tejszövetkezetek sérelmét. Az 1935. évben megjelent szövetkezeti törvény rendelkezése értelmében minden szövetkezetnek alapszabályát a szövetkezeti törvénnyel összhangba kellett hoznia. A „Szövetkezés” Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központja kötelekbe tartozó tejszövetkezetek a törvényes rendelkezésnek idejében eleget is tettek, azonban az újonnan elfogadott alapszabályok jóváhagyása többszöri közbenjárás ellenére késett. A Központ újabb közbenjárása most eredménnyel járt, amennyiben a tejszövetkezeti alapszabályok jóváhagyását sikerült kieszközölnie. Ezzel egy régi szövetkezeti sérelem nyert orvoslást. Az elintézés nagy megnyugvást keltett a Központ kötelekbe tartozó tejszövetkezetek körében.

— Huszéves a berlini népfőiskola. Berlinből jelentik: Nagy-Berlin népkadémiaja (Volkshochschule), amely a hivatást űző lakosság számára rendkívül áldásos tevékenységet fejt ki, az idén husz esztendő működésére tekintethet vissza. A népfőiskola tanfolyamain és előadásain tavaly kereken 12000 hallgató vett részt, a tanári testület pedig körülbelül 190 szakemberből állott. A munka most is lankadatlanul halad: a napokban kezdődött meg 200 tanfolyammal a téli szemeszter. A tanterv rendkívül tarka képet ad a népfőiskola sokrétű munkásságáról. A hallgatók a legkülönbözőbb foglalkozásu koru és társadalmi állásu férfiak és nők sorából kerülnek ki. Az érdeklődés középpontjában természetesen a nyelvi tanfolyamok állanak. Az európai kultúrnyelveken kívül a japán meg arab, továbbá az elterjedtebb afrikai nyelveket is el lehet sajátítani. A tanterv művészettörténeti, természettudományos, politikai, történelmi és földtani kurzusokon kívül gyakorlati ismereteket terjesztő, jogi, gazdasági, sőt sporttanfolyamokról is gondoskodik.

Svájcba utazott a lengyel köztársaság volt elnöke

(CRAIOVA.) (Rador.) Ignacy Moscicki, a lengyel köztársaság volt elnöke hosszabb idő óta beteg. Orvosi véleményezésre a román hatóságok megadták számára az engedélyt, hogy egészségének helyreállítása végett Svájcba utazék. A beteg felesége és leánya kíséretben a Simplonhoz csatolt különkocsiban elhagyta az országot.

Rövid távirati hírek

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A dán munkások elhatározták, hogy egyórai fizetésüket felajánlják Finnország megsegítésére.

(LISSZABON.) Portugália Anglia és Franciaország számára lekötötte egész szabad rendelkezésre álló szardella kivitelét készletét.

(BERN.) (Rador.) A szövetségi tanács elhatározta, hogy a finn Vöröskereszt szervezetnek 100 ezer svájci frankot küld készpénzben, továbbá különféle egészségügyi anyagokat.

(WASHINGTON.) (Rador.) A külügyminisztérium nyilvánosságra hozta azt a jegyzék-váltást, amely az olasz király és Roosevelt elnök között folyt le az újév küszöbén.

(MONTEVIDEO.) Az az öt kereskedelmi hajóskapitány és 55 matróz, akiket a Graf Speeről tettek partra, tegnap egy angol hajó fedélzetén elutazott.

(HELSINKI.) (Rador.) A Havas levelezője szerint Finnországban számos svéd, norvég és dán önkéntesekből álló csoport érkezett, amelyeket az északi harcra küldtek.

(MOSZKVA.) (Rador.) A dr. Ritter vezetéke alatti német gazdasági bizottság Moszkvába ment és három héti Oroszországban időzik, amely idő alatt számos ipari várost fog meglátogatni.

(LONDON.) (Rador.) Hore Belisha hadügyminiszter karácsony napján az új angol haderő kiképző táboraiban tett látogatást és mindenütt a csapatok kitünő hangulatát állapította meg.

(WASHINGTON.) (Rador.) Az United States Lines hajózási társaság engedélyt kért arra, hogy nyolc hajóját átengedje a North Atlantic Transport Company norvég hajózási vállalatnak. Amennyiben a legfőbb tengerészeti tanács megadja hozzájárulását, Newyork és London között megindul a forgalom a szóbanforgó nyolc hajóval.

(LONDON.) (Rador.) A hadianyagbeszerzési angol bizottság több fontos szerződést kötött hadirepülőök beszerzésére — Je lentette ki Purvis, a bizottság amerikai és kanadai főmegbízottja.

— Megsemmisítettek egy másfél millió lejes kolozsvári ingatlanárverést. Az 1937. évi február havában a kincstár elárvereztette Szabó Gyuláné Motilor-ut 14. számú ingatlanát, amelyet az árverésen 1,400,000 lejért Giurgiu Tódor vásárolt meg. Szabóné pert indított az árverés megsemmisítése érdekében s felebezésének a törvényszék helyt is adott. Most foglalkozott a kéressel a kolozsvári tábla, amely a törvényszék döntését megerősítve, az árverés megsemmisítését jóváhagyta.

— Ma délután temetik dr. Perl Ottót. A tragikus hirtelenséggel elhunyt dr. Perl Ottó orvost ma, csütörtökön délután 3 órakor temetik a köztemető halottas kápolnájából.

— Téli vadászatra jött Arad megyébe az igazságügyminiszter. Aradról jelentik: Tegnap ide érkezett Istrate Micescu igazságügyminiszter 17 tagú vadász társaságával, hogy Arad megyében téli vadászaton vegyen részt. Az előkelő vendégek között szerepel Thierry bukaresti francia követ, Mirto volt miniszter és több képviselő.

Letartóztatták a falusi betörőt

— A RENDŐRSÉG HIREIBŐL. A rendőrségi sajtóiroda közlése szerint Izsák Sarolta Turcului-ucca 4. és Király Adolf Anton Pan-uccai lakosok az éjszaka folyamán megjelentek a központi rendőrségen és bűnvádi feljelentést tettek Pan Gyula Irisztelepi lakos ellen magánlaksértés címen. Az ügyben a vizsgálat folyik. — Egy helybeli előkelőség bejelentette a központi rendőrségen, hogy Karácsony előestéjén a Sora-áruház csarnokában elvesztett egy feketeszínű, kis zseb-tárcát, amelynek három fémezett rekesze van. A tárca 550 lej készpénzt, nagyjértékű okmányokat, feladott összegekről szóló postai szelvényeket, kis fényképeket és egyéb fontos iratokat tartalmazott. A becsületes megtaláló szolgáltatassa be a tárcát a rendőrség bűnügyi osztályára, Ursu Victor rendőrigazgató irodájában.

— VONAT ELÉ VETETTE MAGÁT AZ ADÓTISZTVEISELŐ. Bukarestből jelenti a Rador: Galati hiradás szerint Sandu Iancu Filesti községbeli adótisztviselő tegnap a 7002. számú személyvonat elé vette magát, amelynek kerekéi halálra gázolták. A Galatihoz közel eső község adótisztviselője nem hagyott bucsulevelet hátra s így tettének okát nem tudják, hanem azt a hatósági vizsgálat fogja kideríteni.

— TOVÁBB FOLYIK AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLENŐRZŐ SZEMLE AZ ORSZÁGBAN. A Rador bukaresti jelentése szerint az egészségügyi miniszter és a kerületi egészségügyi felügyelők tovább folytatják ellenőrző szemle-körutjukat az országban, amelynek célja megfelelő intézkedésekkel biztosítani az ország minél kedvezőbb egészségügyi helyzetét.

— ISMERETLEN NŐI HULLÁT TALÁLTAK A SINEK MELLETT. Mint a Rador Bukarestből jelenti, Bucova és Calarasi Targ állomások között a Chisinau-Iasi vasutvonalon ismeretlen nő borzalmasan összeroncalt holttestére bukkantak. Minthogy a halottnál semmiféle igazoló irat nem volt, személyazonosságát még nem tudták megállapítani.

— BELEHALT SÉRÜLÉSEIBE A VILLAMOS ÁLDÓZATA. Bukarestből jelenti a Rador: A chisinaui kórházban tegnap behalt sérüléseibe Venianim Leontovici 28 éves, Ion Creanga-ucca 21. szám alatt lakó férfi. akit az elmúlt napokban elütött a villamos és akkortól életveszélyes sérüléseket szenvedett.

— Köszönetnyilvánítás. Köszönetet mondunk mindazoknak, akik gyermekünk és testvérünk temetésén jelenlétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Vigh család.

— Megfagyott emberre bukkantak a Brassó melletti Poianán. Brassóból jelenti a Rador: A rendőrség folytatja a vizsgálatot a megfagyott állapotban, holtan talált fiatalember személyazonosságának tisztázására. A holttestre a Brassó melletti Poianán bukkantak. Valószínűnek tartják, hogy az illető, aki elégáns siruhát viselt, még napokkal ezelőtt hóviharba került és így fagyott meg.

— Újabb erős havazás volt a fővárosban. Bucurestiből jelenti a Rador: A fővárosban tegnap újabb erős havazás volt. Az ország más részeiből is havazásokat és erősebb hőmér-sékletcsökkenést jelentenek.

— Tánase súlyos beteg. Bucurestiből jelenti a Rador: C. Tánase, a Cărăbus társulat ismertnevű igazgatója kétoldali tüdőgyulladásban megbetegedett. Állapota súlyos.

— GRÜNSPAN ÖNKÉNTESNEK JELENTKEZETT A FRANCIA HADSEREGBE. Párisból jelenti a Dunaposta: Herschel Grünspan, aki mint ismeretes, agyonlőtte a párisi német követet, von Rath nevű tanácsosát és aki jelenleg is vizsgálati fogságban van, önkéntesnek jelentkezett a francia hadseregbe. Felvételi kérését azonban nem teljesítették, mert a vizsgálóbíró nem javasolta Grünspan feltételes szabadlábra-helyezését.

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Néhány nappal ezelőtt Jakab János Kiskapus községbeli gazdálkodó megjelent Kolozsváron a vasutállomási rendőrségen és panaszt tett, hogy Sas Ferenc nevű rovtomultu falubelije betört a lakásába, ahonnan 5475 lej készpénzt és egy 6000 lejes télikabátot vitt el. A lopás elkövetése után pedig eltűnt a faluból és állítólag Kolozsvár felé vette útját. A vasutállomási rendőrség azonnal nyomozásba kezdett a betörő kézrekerítése érdekében és mára virra-

dólag sikerült is elfognia Sas Ferencet az egyik vasutállomás melletti zugkorcsmában italozás közben. Az ellopott összeg nagyobbik részét Sas már el is mulatta, a bűnjel-kabátot pedig eladta az egyik kolozsvári ócskaruha kereskedőnek, de a továbbiak során ezt is megtalálták. Sas Ferenc alig néhány hete szabadult ki a nagyenyedi fogházból, ahol 3 évet ült sorozatos betörések lopásokért. Kihallgatásának befejezése után átadják az ügyészségnek.

Több száz halottja van a törökországi földrengésnek

(ANKARA.) (Rador.) A török távirati iroda jelentése szerint az anatóliai földrengés valóságos nemzeti szerencsétlenségnek tekinthető. Ordu, Sivas és Iziken helységek valósággal romokban hevernek. Több más falu is súlyosan megrongálódott. A kárt eddig még nem tudták felbecsülni. A földrengésnek több száz halottja és több száz sebesültje van. A kormány és a török Vöröskereszt teljes erővel folytatják a segélyakciót.

Budapesti jelentés szerint az anatóliai földrengést még a magyar fővárosban is érezték. A földlökések olyan hevesek voltak, hogy a földrengést jelző állomás készülékei megrongálód-
tak.

HATALMAS FÖLDRENGÉST ÉSZLELTEK LOS ANGELES KÖRNYÉKÉN IS

Los Angelesből jelenti a Dunaposta:

Szerdán hajnalban Los Angeles környékén hatalmas földrengést észleltek. A földrengés a leghevesebb volt Long de Bach környékén, ott ahol az 1933. évben az emlékezetes borzalmas földrengés pusztított. A szerdán észlelt földrengés is rendkívüli hevességgel volt és több épület megrongálódott. Emberéletben azonban szerencsére nem esett kár.

NEM OKOZOTT NAGYOBB KÁRT A KALIFORNIAI FÖLDRENGÉS

Los Angelesből jelenti: A szerdai Long de Bach-i földrengés során a város legtöbb háza, köztük a 33 emeletes városháza is megingott, emberéletben azonban nem esett kár és anyagi kárról sem érkezett jelentés.

Moszkva és Berlin tovább fokozzák kapcsolataikat

Németország tartózkodó álláspontja helyezkedik a vatikáni békeakcióval szemben

(STOCKHOLM.) (Dunaposta.) Moszkvából érkező jelentések szerint a német felfogás szerint Oroszországnak fokoznia kell ték azt a politikai elgondolást, amely szerint Oroszországnak fokozni kell baráti kapcsolatait Németország felé. Jellemző tünet, hogy Moszkvában egyre több német könyvet jelenik meg, számos német könyvet fordítottak le orosz nyelvre és többször megtörtént már az is, hogy a németellenes külföldi könyveket Moszkvában nyilvánosan elégették.

NÉMETORSZÁG KÖSZÖNETE A MAGYARORSZÁGI SZERETETADOMÁNYOKÉRT

(BERLIN.) (Dunaposta.) A Völkischer Beobachter külön cikkben emlékezik meg Horthy Miklós, Magyarország kormányzója nemeslelkűségéről, amellyel a németországi téli segélymozgalmat támogatta. A magyar kormányzó több vasutikocsi élelmiszert adományozott a németországi téli segélymozgalmra. Az adománycsomagokon ez a felirat volt olvasható: „Magyarország üdvözlí Németországot”. Hitler vezér és kancellár ezzel kapcsolatban külön köszönő iratot intézett Horthy Miklóshoz a szeretett adományokért.

NÉMETORSZÁG NEM FOGLAI ÁLLÁST A PÁPA KARÁCSONYI BÉKESZÓZATÁVAL KAPCSOLATOSAN

(BERLIN.) (Dunaposta.) A hivatalos német sajtó új viselkedik, mintha nem venne tudomást XII. Pius pápa karácsonyi békeszózatáról. Csak néhány vidéki lap közli rövid kivonatban a pápa ismeretes karácsonyi békeszózatát. Hivatalosan az az álláspont alakult ki, hogy a pápa békefelhívásának csak akadémikus értéke van, a gyakorlati megvalósításra azonban kevés alapot nyújt. A felhívásnak az a kitétele, amelyben az asszonyok, az aggok és a gyermekek kimelésére szólítja fel a hadviselő feleket, főleg akkor birt voi-

na — német felfogás szerint — különösebb értékkel, ha az emlékezetes lenyelországi hadműveletek idején a lenyelországi német asszonyok, gyermekek és aggok érdekében is hasonló megnyilatkozás hangzott volna el. Ami pedig a Vatikánnak és Olaszországnak is a kommunizmus elleni állásfoglalását illeti, hivatalos német felfogás szerint ez sem nyújthat alapot az együttes fellépésre, mert Németország ismételtlen leszögezte azt az álláspontját, hogy valamely államnak a kommunizmus elleni küzdelme kizárólag az illető ország belügye és ez a kérdés nemzetközi uton és külpolitikai állásfoglalással nem oldható meg NÉMETORSZÁG HAJÓBÁZIST KAPOTT MURMANSZK KIKÖTŐJÉBEN

(MOSZKVA.) (Dunaposta.) A Paris Soir jelentése szerint az orosz-német kapcsolat bensőségebbé válását bizonyítja az a tény is, hogy a Szovjet Murmanszk kikötőjében, attól 10 kilométernyire a német hadihajók részére külön hajózási támaszpontot létesített.

A FINNEK FELHÍVÁSA AZ OROSZ CSAPATOKHOZ

(RÓMA.) (Dunaposta.) A Popolo d'Italia jelentése szerint azok a finn repülőgépek, amelyek mélyen benyomultak az orosz csapatok első vonalai mögé, orosznyelvű röpiratokat dobáltak le. Ezekben arra szólítják fel a vörös hadsereg tagjait, hogy szökjenek át a finnekhez és hozzák magukkal fegyverzetüket is. A röpiratok mellé utleveleket is mellékeltek a finn repülők. A röpiratokban azt közölték a vörös hadsereg katonáival, hogy a finnek minden nehéz harcikocsiért és jó állapotban levő repülőgépet darabonként 10.000 dollár készpénz-jutalmat fizetnek. Ezeknek a felhívásoknak az eredményeként

már is 10 nehéz orosz bombavető repülőgép jutott a finnek birtokába.

a nehéz harcikocsikból pedig már egész zászlóaljnyi szökött át a finnekhez. Az egyik nehéz harcikocsi vezetője napi 500 finn márka tiszteletdíj ellenében oktatja ki a finn tiszteket és katonákat az átadott orosz harcikocsi szerkezetéről, a kocsi kezeléséről és működéséről.

TELEKI MAGYAR MINISZTERELNÖK RÁDIÓBESZÉDET MOND

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) Gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök új-v napján éjjel 8 óra 8 perckor a budapesti rádióban rövid hullámon felhívást intéz az amerikai magyarokhoz.

KINAI SIKEREK

(CSUNKING.) (Rador.) A Central News kínai távirati iroda jelenti: Az utolsó napokban heves ütközet volt Nankingtől (Kuangsi tartomány) 60 kilométernyire északra. A halászláti szempontból fontos Kulung-cuan szoros végül is a kínaiak kezében maradt; miután előbb háromszor cserélt gazdát. A környéken bekerített japán erők súlyos veszteségeket szenvedtek; de nem tudták átvágni magukat. Santang vidékén szintén csata volt. Itt az ötödik japán hadosztályt nagy veszteségek érték.

Rövid távirati hírek

(LONDON.) A britindiai csapatok első csoportját most szállították partra az egyik franciaországi kikötőben.

(MOSZKVA.) Bulgár kereskedelmi küldöttség érkezett Moszkvába.

(POZSONY.) A DNB jelenti, hogy a helyi sajtó híradásai szerint a budapesti szlovák miniszter tiltakozott az ellen, hogy Magyarország északi vidékein számos szlovákot letartóztattak.

(PÁRIS.) A szenátus elfogadta az egészségügyi minisztérium költségvetését. A miniszter kijelentette hogy minden lehetőséget megtesz, hogy a francia téli üdülőhelyek zavartalanul fogadhassák vendégeiket a most kezdődő téli idényben is.

(BUENOS AIRES.) A Stefani híradása szerint az az 1036 ember kik az elsüllyesztett Graf von Spee német zsebcsirkő személyzetéhez tartóztak, most kapta meg a megfelelő utasítást a jövőre nézve. Ezek az emberek nem mehetnek katonai zónákba hanem mint emigránsokat kezelik őket és így teljes szabadságot élveznek, vagyis szakmai hivatásukat polgári vonatkozásban zavartalanul folytathatják.

(ADDIS ABEBA.) Az aostai herceg, Etiópia alkirálya repülőgépen Addis Ababából a Harrar tartományban lévő Gobiba utazott, hogy ott az új mezőgazdasági kutatások eredményeit megvizsgálja.

— A CASA MUNCIIHOZ TARTOZÓ NYUGDIJASOK FIGYELMÉBE! Crisan Ioan, a Casa Munciihoz tartozó nyugdíjas vasutasok egyesületének elnöke lapunk utján közli az érdekeltekket, hogy a jövő évre szóló életbenléti bizonyítványok kiállítását megkezdték és a bizonyítványért — a tolongás elkerülése érdekében is — már most lehet jelentkezni az egyesület helyiségében, Calea Regele Ferdinand 108. szám alatt, mindennap reggel 9 órától déli 1 óráig. A kerületi rendőrségnek december 30-tól, szombattól kezdve kezdik meg a kérvények alapján az életbenléti bizonyítványok kiállítását.

Ilyen alkalma sohasem lesz!

Neves festőművészek gyönyörű olajstményei, izléses blondelkeretben kiállítva a képvásáron a legminimálisabb áron. Győzdön meg vételkötézettség nélkül megtekinthető. Részletre is adunk.

Külön szentképosztály.

Plața Unirei 8 sz. alatti

Stanoiu sorsjegyes mellett.